A°. 1855. N°. 263.

ZATURDAG — 3 NOVEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

UTRECHT 3 November.

De Fransche *Moniteur* blijft sinds eenige dagen het stilzwijgen bewaren omtrent het oorlogstooneel in de Krim. Wel zijn er thans berigten over Konstantinopel ontvangen, maar sinds ettelijke dagen, ontvangt men het meeste nieuws over Petersburg. Waarschijnlijk vindt dit wel zijn grond in de omstandigheid, dat er nog niets belangrijks voorvalt.

De laatste officiële berigten, over Peterburg uit de Krim ontvangen, loopen tot den 14. Okt. De Russ. opperbevelhebber berigt, dat tegen het Noorderfort het vuur der Verbondenen, over het algemeen, met gematigdheid werd voortgezet. De Russen hadden van den 1. tot den 13. Oktober daarom slechts 2 dooden en 20 gekwetsten gehad, terwijl 25 ligt gekneusd werden. De Verbondenen rigteden intusschen voortdurend nieuwe batterijen op. In het officieel Russiesch rapport wordt vervolgens mededeeling gedaan van verschillende en telkens in belangrijkheid toenemende verkenningen, welke door de verbondenen in de vallei van den Opper-Belbek werden gedaan. De verbondenen keerden echter steeds naar hunne positien terug.

Dat evenwel de terugtogt, — waarvan ook in de Fransche berigten was melding gemaakt, die den 16. Oktober had plaats gegrepen, toen de divisie van den gen. *d'Autemarre*, na eene voorwaartsche beweging de stelling aan de Tschernaïa weêr had ingenomen, het bewijs moest leveren, dat gen. *Pelissier* zijne plannen van aanval geheel had opgegeven, — is reeds weersproken door de telegrafische tijding, over Petersburg ontvangen, dat eene verbonden krijgsmagt den 20. Oktober weder in de vallei van den Belbek was gekomen en in de dorpen Karloe en Adymi had overnacht. Buitendien bevat de *Moniteur* van het leger heden de mededeeling, dat maarschalk *Pelissier* zijne plannen tegen het Russiesche leger slechts heeft moeten verdagen ten gevolge van de ingevallen regens. Er bestaat dus nog niet de minste zekerheid, of de Verbondenen hunne winterkwartieren zullen betrekken en alleen tegen de Noorderforten zullen ageren, dan wel, of zij ook nu nog de Russiesche hoofdmagt zullen aantasten.

Te Kinburn blijft de toestand dezelfde. — De Czaar bevond zich den 25. nog te Nikolaieff.

Omtrent den afloop van den aanval op Kars heeft men berigten te Konstantinopel, die bijna niet geloovelijk zijn. — Uit Tripoli wordt gemeld, dat de nieuwe Bey de oproerige Arabieren in de woestijn had teruggedreven, terwijl hij alle pogingen aanwendde, om den handel te verlevendigen en aan de billijke klagten der inwoners gehoor te geven.

Onder Parijs zal men zien, dat de groote tentoonstelling zoo goed als gesloten is. Men heeft aan den wensch des Keizers niet kunnen voldoen en er is een aanvang gemaakt met de ontruiming van het schip van het gebouw. — De Koning van Sardinie wordt den 25 Nov. verwacht: hij zal dus de tentoonstelling niet meer kunnen bezigtigen.

Het blijkt, dat het bekende memorandum van de Deensche regering omtrent den Sond-tol werkelijk aan alle belanghebbende staten is gezonden. Van 185. tot 1853 is de gemiddelde opbrengst van den tol der schepen geweest: voor de Ver. Staten 4,816; voor Engeland 196,000; voor Nederland 80,000; voor Frankrijk 96,000; voor Pruissen 118,000; voor Rusland 45,000 en voor de Skandinavische vlag 1[illegible]000 frank. De uitvoer- en invoerregten hebben [illegible]dragen voor de Vereenigde Staten 250,000; voor Nederland 400,000; voor Engeland 3,370,000; voor Frankrijk 400,000; voor Oost-Indië 250,000; voor de Skandinavische havens 200,000; voor Bremen en Hamburg 100,000 en voor Belgie 100,000 frank. Het blijkt dus, dat de Ver. Staten niet het grootste belang hebben bij de wijziging van het Sundtol-tarief. De geheele opbrengst voor Denemarken is geweest 6,575,000 fr. waarvan de kapitalisering 125 à 130 millioen fr. zou beloopen.

In betrekking tot de verhouding der Ver. Staten tot de Westmagten is het berigt, dat ook Rusland een buitengewoon gezant naar Washington zal sturen, zeker niet van belang ontbloot. Rusland zou voornemens zijn, binnen een bepaalden tijd zijne havens vrij te openen, waarvan echter, bij het herstel van den vrede, alle natiën zouden kunnen gebruik maken.

De Oost-Indische mailpost is te Triest aangekomen. Zij brengt tijdingen uit Batavia van den 9. Sept. Er was geen politiek nieuws. De aangekomen schepen waren: Maria Elise, Wassenaar, Koning Willem II, Albataros, Oostindia Packet, en Jacoba Christina, allen van Amsterdam; Klasina, de Zwerver en Bernhard Hertog van Saxe-Weimar, allen van Rotterdam; Vice-Admiraal Gobius, van Londen; Colombine, van de Kaap de Goede Hoop, enz.

— Z. M. heeft benoemd: bij het wapen der art.: bij den staf, tot luit.-kol., den maj. *J. P. C. van Overstraten*, van dien staf, komm. der koninklijke akademie voor de zee- en landmagt; tot maj., onder-dir. van de art.-stapel en konstr.-magazijnen, den kapt. *P. H. van der Meulen*, van het 1e reg. vesting-art.; bij het reg. veld-art., tot maj., den kap. *M. G. van Raden*, van het korps; tot kap., den 1e luit. *M. W. G. de Man*, van het korps; bij het 3e reg. vesting-art., tot luit.-kol., den maj. *W. H. Doorman* van het 2e reg. vesting-art.; tot kap., den 1en luit. *L. F. N. Dröher*, van het korps; bij het korps pontonniers, tot luit.-kol., den maj. *G. J. Stieltjes*, komm. van het korps, met bepaling, dat hij ook in zijn verhoogden rang met zijn tegenwoordig kommando zal belast blijven; — en op het daartoe door hem te kennen gegeven verlangen, een eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van onder-dir. van de art.-stapel en konstr.-magazijnen aan den maj. *A. Gayet*, van den staf der art.; wordende hij, in verband daarmede, tevens in zijnen rang geplaatst bij het 2e reg. vesting-art.

— Z. M. heeft pensioen verleend aan den luit.-kol. *R. Verschoor* van het 3e reg. vesting-art, op diens verzoek en met vergunning om de act.-uniform van het wapen der art. te blijven dragen; en voorts aan den maj. *W. J. Del Campo genaamd Camp*, van het reg. veld-art. en aan den kap. *E. E. Ernst*, van het 3e reg. vesting-art.

— Bij besluit van 1 Nov. heeft Z. M. mr. *E. J. Huber* benoemd tot burgemeester der gemeente Oldenhove.

— De heer *Fillmore*, gewezen president der Ver. Staten van Noord-Amerika, bevindt zich sedert eenige dagen in de residentie. Die heer heeft den 1 Nov. de eer genoten bij Z. M. den Koning in eene partikuliere audientie ontvangen te zijn.

Z. Exc. de heer *Belmont*, Amerikaansch minister hier te lande, heeft ter eere van den heer *Fillmore* een diner gegeven, waarop genoodigd waren de hertog *Bernhard van Saxen-Weimar*, de minister van buitenl. zaken en eenige leden van het korps diplomatiek.

— Naar men verneemt, is dezer dagen op en overeenkomstig het voorstel van den fungerenden prokureur-generaal in de provincie Gelderland door Z. Exc. den minister van justitie bepaald in welke gemeenten dier provincie openbare godsdienstoefening (processien) mogen gehouden worden.

— Het is thans zeker, dat H. M. de koningin in de helft dezer maand van HD. buitenlandsche reis zal terugkeeren.

:— Gisteren, Donderdag, had het afscheids-diner plaats, door den heer *Junius van Hemert*, afgetreden prokureur genereraal bij het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland, gegeven. Het werd bijgewoond door de heeren president, vice-president en de raadsheeren van dat hof, benevens de ambtenaren van het openbaar Ministerie en de heeren griffiers. Bij die gelegenheid werd aan den heer *van Hemert*, uit naam van het Hof, aangeboden eene fraai zilveren inktkoker met toepasselijk opschrift, als een bewijs van aandenken voor den afgetreden prok. gen., die gedurende eene reeks van jaren met zoo veel ijver en naauwgezetheid de hem opgelegde taak heeft vervuld.

*— Uit Tilburg schrijft men ons van den 31. Okt.: „Heden heeft de generaal *van Merle*, na het kommando over de hier in garnizoen liggende dragonders aan zijn opvolger den luitenant kolonel *Hinlopen* overgegeven te hebben, deze stad verlaten. Zijn vertrek wordt zeer betreurd door de officieren, manschappen en de burgerij, daar hij om zijne verdiensten en beminnelijke hoedanigheden algemeen geacht en geliefd was."

— Voor eenige dagen is de heer *Mouton*, te 's Hage, tot lid benoemd der *Academie nationale agricole*, *manufacturière et commerciale* te Parijs, wegens de voortreffelijkheid der door zijne firma tentoongestelde pharmacetische en chemische produkten.

Men verneemt thans, dat weder twee heeren te 's Gravenhage benoemd zijn tot leden dier zelfde akademie. Het zijn de heeren *Hermans*, rijtuigfabrikant, en *Spanier*, lithograaf. Die eer is hun ten deele gevallen, ter zake van de voortbrengselen, door hen geleverd op de wereldtentoonstelling te Parijs. Door den heer *Spanier* waren ingezonden gelitografeerde portretten gekopieerd naar daguerreotypen. Ook verneemt men dat de heer *Gillis Grevink* te Amsterdam tot lid is benoemd, wegens zijn op de Tentoonstelling ingezonden zilverwerk. De opdragt van het lidmaatschap ging vergezeld van een vleijend schrijven, waarin welverdiende hulde toegebragt wordt aan de door hen geleverde voorwerpen. Aangenaam is het op te merken, dat men de ijverige pogingen onzer landgenooten, die voorwerpen naar de Tentoonstelling hebben gezonden, buiten 's lands weet te waarderen.

— Bij prov. bl. n°. 86 wordt bekend gemaakt, dat de beperking, die in de jagt op hazen was gemaakt, op de gronden, welke in het voorjaar van 1855 onder water hebben gestaan, is opgeheven en de jagt in de provincie op den 5. Nov. ook op die gronden wordt opengesteld.

— Naar wij vernemen, heeft de raad van administratie der Hollandsche ijzeren Spoorweg-Maatschappij vrijdom van vervoer langs dien spoorweg toegestaan voor den terugvoer der goederen van de tentoonstelling te Parijs, naar de plaatsen langs dien weg gelegen. (*A. C.*)

— Uit het voorloopig verslag wegens de uitkomsten van den oogst in de provincie Friesland over 1855, blijkt, dat de rogge goed is uitgevallen.

Zoowel de zomer- als wintergarst was middelmatig. De zomertarwe is beter gelukt dan de wintertarwe. Van de haver heeft men de gunstigste verwachtingen. De opbrengst van het winterkoolzaad was niet zoo gunstig als die van het zomerkoolzaad. De opbrengst van het vlas overtreft die van het vorige jaar. De boekweit is middelmatig. Erwten en boonen zijn zeer goed gelukt. De aardappelen waren op sommige kleigronden niet gunstig; op de zuidelijke kleigronden echter is de oogst goed gelukt. Op de zandstreken worden 150 tot 200 mud per bunder verkregen. Knollen zijn zeer goed gelukt. Van appelen en peren was de oogst ruim. De opbrengst van hooi en klaver was over het algemeen weinig; de landen, voor de tweede maal bezaaid, leverden overvloedig hooi. De gezondheidstoestand van het vee was over het algemeen gunstig.

— Uit een voorloopig verslag wegens de uitkomsten van den oogst in de provincie Zeeland over 1855, blijkt, dat het najaar van 1854 zich door veel vochtig weder kenmerkte. De daarop volgende winter was streng en langdurig. Het weder bleef koud in het voorjaar, zelfs tot in het begin van den zomer. Dit was van nadeeligen invloed op de vruchten. De oogst kan gezegd worden ongeveer drie weken later van gewoonlijk te zijn binnengekomen. De opbrengst van tarwe, gemiddeld over de provincie, mag bevredigend genoemd worden. Het gewas der rogge heeft voldaan. Het gaf echter hier en daar weinig strooi. De oogst van garst kan mede gunstig genoemd worden. Haver gaf gunstige uitkomsten, niettegenstaande de koude en harde winden, hier en daar, op het gewas nadeelig hadden gewerkt. Koolzaad viel tegen. Het gaf minder dan in het vorige jaar. Paarden- en duivenboonen gaven een middelmatigen oogst. Men kan de opbrengst der witte en bruine boonen niet ongunstig noemen; zij was gemiddeld 20 mud het bunder. Witte of gele, groene en graauwe erwten vielen niet ongunstig uit. Ofschoon zich de ziekte onder de aardappelen wederom heeft vertoond, schijnt die echter minder hevig te zijn geweest, en meest slechts het loof te hebben aangetast. Graslanden vielen niet mede. Over het algemeen zijn de berigten voor klaver en wortelgewassen weinig bevredigend. De eerste noch de tweede snede der klavers viel gunstig uit. De toestand van het vee was bevredigend. Trekt men de uitkomsten van den oogst zamen, dan heeft de landbouwer reden van dankbaarheid. Ongeacht de afwisselende min gunstige weêrsgesteldheid, kan de oogst bevredigend genoemd worden.

:— Naar men verneemt, hebben de heeren predikanten van de Hervormde gemeente te 's Gravenhage, besloten om in den loop dezer maand bij het verrigten van hun godsdienst-werk toga en baret te dragen.

:— Het Koninklijk penning-kabinet, te 's Hage, is dezer dagen wederom met een aantal stukken van verschillenden aard vermeerderd. Men merkt daaronder op een' halven rijksdaalder van *Hendrik van Brederode*, als heer van Vianen, in den Haarlemmermeerpolder opgegraven, en buitengemeen fraai bewaard; het gouden 52 guldenstuk van Zeeland, 1682: de zeldzame zilveren penningplaat, met afbeelding van het vuurwerk in den hofvijver aldaar, bij gelegenheid der afkondiging van den vrede te Aken, in 1749; den gedenkpenning ter eere van den generaal *Brune*, wegens den slag bij Castricum; een' zilveren schutterspenning der burger-kompagnie van Batavia-westzijde, in 1702; den gouden Solidus en Tertius Solidi, van *Grimoald*, hertog van Beneventum: wijders nog twee buitengewone groote zilveren gedenkpenningen, de een door den beroemden *Seb. Dadler*, ter eere van keizer *Ferdinand III*, als hersteller des vredes in het Duitsche rijk, bij gelegenheid der bijeenkomst van de kommissie ter sluiting van dien vrede, te Neurenberg, in 1649, de andere, nog grooter, door den Darmstadschen graveur *Anton Schoefer*, op de ontmoeting tusschen keizer *Frans I*, *Jozef II*, als roomsch koning, en *Lodewijk VIII*, landgraaf van Hessen Darmstadt. Deze laatste stukken alleen zouden een bezoek overwaardig zijn van het penningkabinet, dat zoo veel verscheidenheid, zoo veel schoons en belangrijks aanbiedt.

— Tengevolge van eene goedgunstige resolutie, in den gepasseerden zomer door den Minister genomen, ten opzigte der geweren bij de d. d. schutterij te Meppel die in perkussie-geweren, ten koste van het rijk te Delft veranderd en daardoor veel verbeterd en in bevalligheid toegenomen zijn, had den 31. Okt. een publieke verkoop plaats van eene aanzienlijke partij schuttersgeweren, die buiten dienst zijn gesteld, welke, vooral door de landlieden uit omliggende plaatsen, met graagte tegen matige prijzen werden afgekocht.

— Men schrijft ons uit Leersum, dat de gemeenteraad en die van Darthuizen, benevens de twee, vroeger ingevolge art. 131 der gemeentewet benoemde kommissiën, op eene daartoe op nieuw aan hen gerigte uitnoodiging eenparig besloten hebben, tegen de voorgestelde vereeniging dier gemeente te adviseren. Intusschen blijven voor de laatste gemeente, die naauwelijks 12 kiezers telt, de bepalingen, vervat in artt. 4—39, 131 en 132 der gemeentewet geschorst, en worden de ingezetenen van de weldadige bepalingen der kieswet uitgesloten. Dat Leersum geen belang heeft bij de vereeniging, omdat het vele eigendommen bezit, laat zich ligt verklaren; doch dat ook Darthuizen tegen de vereeniging stemt, heeft ongetwijfeld een anderen grond, dan waarop het belang der gemeente behoord gebouwd te zijn. *'s Gravenh. Nieuwsb.*

— In de zaak van de belasting op het gemaal is thans te Nijmegen eenig leven gekomen. Er cirkuleert een adres aan den gemeenteraad, waarin dit ligchaam verzocht wordt terug te komen op het besluit om de belasting op het gemaal als eigen middel te blijven heffen. Tot ekwivalent van dit middel voor 1856 geraamd op *f* 24,000 wordt aan den raad voorgesteld, de akzijnsen op het gedistelleerd en de wijnen te verdubbelen, zoodat volgens de opbrengst in 1854 deze middelen meerden zouden opleveren respektivelijk *f* 18,490.10^5 en *f* 4124.12^5.

— Den 26. Oktober ll. werd voor raden-kommissarissen uit den Hoogen Raad, de heeren *Modderman* en *Crans*, het verzoek behandeld om surséance van betaling, gedaan door de heeren *Hofkes en Zoon*, te Almelo. Blijkens de op de griffie gedeponeerde stukken, bedraagt het aktief *f* 1,268,639.09$^1/_2$ en het passief *f* 1,161,910.76, ten name van 106 krediteuren.

Met groote belangstelling wordt de beslissing van den Hoogen Raad in deze voor Overijssel zoo hoogst gewigtige zaak te gemoet gezien.

— Eergisteren namiddag te 5 ure ontstond er in een huis op de Keizersgracht bij de Weesperstraat, tegen over het Gebouw van Barmhartigheid, te Amsterdam, eene gasontploffing, zoo hevig, dat de vensterramen uit hunne kozijnen vlogen en in de gracht stortten. De uitslaande vlam was echter, ten gevolge van de binnengestroomde lucht, alleen die van het opeengehoopte gas in de ruimte tusschen twee boven elkander gelegen vertrekken. De slag, dien de ontploffing teweeg bragt, was verschrikkelijk en werd op vrij grooten afstand gehoord. Hoewel het perceel eenige schade heeft geleden, heeft echter gelukkig niemand der in of buiten het gebouw zich bevindende personen eenig letsel bekomen. De ter hulp aangerukte brandspuiten behoefden niet in werking te worden gebragt. Men verneemt, dat het zoeken met een brandende lucifer naar een lek in de gaspijp de oorzaak van het ongeval is geweest. *Amst. Ct.*

— Een der drukste dagen van het geheele jaar was den 1 Nov. te Meppel de wijd en zijd vermaarde Allerheiligen-donderdag, die, in weerwil van het slechte weder, zeer druk werd bezocht; oud en jong als 't ware uit den verren omtrek moet dezen dag Meppel bezoeken, zoodat men zich met veel moeite een weg door de met duizenden menschen opgevulde straten moest banen. Deze plaats bezit gelukkig onderscheiden van die veel voordeel aanbrengende dagen; omstreeks 500 wagens waren aanwezig, die de verschillende waren ter markt bragten. Het getal hoornvee bedroeg 362 stuks, waarin een levendige handel bestond, wat betreft de beste soort; doch de mindere soort werden bij tragen handel tot lagere prijzen verkocht; de prijs der vetten was van *f* 100 tot *f* 180, van kalfkoeijen van *f* 100 tot *f* 150, van jong vee van *f* 30 tot *f* 70; van Drentsche schapen van *f* 3 tot *f* 8. De bij het gewigt verkochte vette koeijen, gelden de besten 24 à 25 cts. het halve Ned. pond. Op de stads waag zijn dien dag 563 vierde vaten boter gewogen, die verkocht zijn tegen den prijs van *f* 38 tot *f* 45 het vierde vat; als men nu hierbij rekent de onlangs daar verkochte boter, 25 à 2600 vierde vaten, dan maakt dit een zeer aanzienlijk kapitaal uit, dat in genoemd artikel binnen slechts eenige weken aldaar is omgezet.

— Uit Breda schrijft men van den 1 Nov.:

Gisteren avond, reeds vrij laat, is door twee maréchaussées op heeter daad betrapt, de persoon *P. L.* van G., in dienst als stoker bij den spoorweg, op diefstal van kokes, berustende in eene schuur nabij het station. De direktie van den spoorweg had reeds eenigen tijd het vermoeden, dat die brandstoffen werden ontvreemd, dewijl het herhaaldelijk is gebeurd dat men geene genoegzame brandstoffen op weg kon medegeven, waardoor oponthoud ontstond en de reizigers zelfs verpligt zijn geweest, de treinen 25 minuten ver te moeten trekken en duwen, hetgeen dan ook aanleiding tot billijke klagten gegeven heeft.

*— Uit Meppel wordt ons van den 2. Nov. gemeld: „Hier heeft eergisteren een zeer brutaal voorval plaats gevonden, dat gelukkig in den tegenwoordigen tijd tot de zeldzaamheden behoort. Er is namelijk hier bij den ingezeten *J. L.* een zoogenaamde brandbrief ontvangen, die, zoo velen weten, in vroegeren tijd meermalen werd geschreven en dikwijls teregt veel onrust en vrees veroorzaakte, niet alleen bij den bedreigde, maar ook bij vele anderen in dergelijke plaats; deze brief bevatte eene uitnoodiging om binnen den tijd van acht dagen aan een opgegeven adres te V., de som van *f* 3.45 te betalen, met bedreiging, die zelfs tot drie malen toe met veel klem en nadruk werd herhaald, dat bij gebrek van voldoening, de briefschrijver naar hier zou overkomen en steken hem dan zijn huis boven het hoofd in den brand. De bedoelde ingezeten alhier, daardoor verontrust, heeft den brief aan het hoofd der politie alhier bezorgd, waarna van het voorgevallene proces-verbaal opgemaakt en het aan den heer officier van Justitie te Assen, benevens den brandbrief, opgezonden is.

Het is te hopen, dat bedoelde persoon spoedig in handen der justitie komt, opdat hij voor de uitvoering van zijn ontzettend boos oogmerk onschadelijk worde gemaakt.

— In den nacht van den 29. op den 30. Oktober is te Godlinze een diefstal gepleegd, welke in die streek nog geheel zonder voorbeeld was. Men heeft namelijk in het land van den landbouwer *E. S. Doornbos*, te Godlinzer-buitendijks, eene vette koe geslagt, en al het vet, benevens ook een belangrijk gedeelte vleesch van het achtergedeelte der koe afgesneden, en medegenomen.

Telken jare hebben er in diezelfde streek slagtingen van schapen in de weide plaats gehad, en zoo er daaromtrent al eenig onderzoek is ingesteld, heeft het dan toch nimmer eenig resultaat opgeleverd.

— De heer *J. v. H.*, veroordeeld wegens bigamie, heeft zich in kassatie voorzien.

— De najaars-beestenmarkt te Sneek was 30, Okt., vooral voor een begin reeds vrij goed voorzien: er waren ruim 800 runderen aangevoerd. De vette beesten en beste jonge melkkoeijen waren duur, doch de mindere oude soort wilde niet graag van de hand.

— In Ludwigshafen en Spiers worden bij voortduring groote kwantiteiten aardappelen ingescheept. De geringere kwaliteiten zijn voor de stijfsel fabrieken in de Rijnprovincien bestemd, terwijl de betere naar de Nederlanden vervoerd worden. De prijzen varieren tusschen 1 fl. 6 kr. en 1 fl. 24 kr.

— Een der rijkste Edelen van het markgraafschap Namen, ten tijde der regering van *Philip-den-Goede*, de ridder *Legrain*, bij het beleg van het stadje Bouvignes (1455) krijgsgevangen van den hertog *van Beaufort* geworden zijnde, stemde er in toe, als losgeld, aan zijnen overwinnaar af te staan de aanzienlijke goederen, welke hij in dat gewest bezat, onder voorwaarde echter, dat die g deren, na verloop van 400 jaren, aan zijne tuurlijke erfgenamen zouden terugkeeren. In de drijke lijn der min of meer vermoedelijke erfg men dezer oude nalatenschap, bestaan charters, it welke deze afstand van vier eeuwen blijkt.

Daar het ten einde loopen d vier eeuwen van

overeenkomst in 1855 plaats heeft, hebben al de regthebbenden op de nalatenschap van den ridder *Legrain*, die heden een legio van regtstreeksche en collaterale afstammelingen uitmaken, een regtsgeding ingesteld, ten einde weder in het bezit te worden gesteld van de goederen en bezittingen van hunnen voorzaat, welke sedert vier eeuwen God weet in welke handen zijn overgegaan. Wat er van hunne aanspraak wezen moge, thans reeds kunnen wij als zeker opgeven, dat de charters, welke de daad des uiteindelijken en bepaalden afstands staven, aanwezig zijn, ter dagteekening van 1455, dat een afstammeling van *Legrain* een geslachtboom bezit, waaruit hij bewijst regtstreeksch erfgenaam te zijn, en eindelijk dat de administratie een aantal verzoeken ontvangen heeft, ter opvordering der vier eeuwen oude nalatenschap.

— Het hoofd-orgaan der Protestanten in Sardinië, *la Buona Novella*, maakt bekend, dat in het vorige jaar in Toscanen zijn uitgedeeld 2635 bijbels en 1790 Italiaansche nieuwe testamenten. Te Rome heeft men 4000 exemplaren van de vertaling van *Diodati* in omloop gebragt. In Sardinië kunnen 7 kolporteurs van bijbels niet aan de behoefte voldoen. 't Getal bijbels te Londen gedrukt, bedroeg 23,000 en dat der nieuwe testamenten 10,000.

DEN HELDER 1 November.

Te Texel binnen de Fransche oorlog-kanonneerboot Tourmente, komm. *Joumart*, van Christiansand.

De Nederl. kof Gesina, kapt. *v. d. Wouden*, van Duinkerken naar Hartlepool, is bij Nes gestrand. Het scheepsvolk is gered.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 2 *Nov.* 1.60 El; + AP., 8.56. Gev. 2 d.
Keulen, 1 *Nov.* 7 v. 8 d. Rijnl. Gev. 2 d.
" 2 *Nov.* 7 voet 6 duim.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL, 22 Oktober.

Zoo verheugd als men hier is over den afloop van de expeditie naar Kinburn, had men reeds gemeend, dat de bezetting dier positie de ontruiming der Krim zou bevorderen. Men heeft echter spoedig die hoop opgegeven en men is er thans van overtuigd, dat de zaken in de Krim gedurende den winter niet veel zullen veranderen. Tusschen de Noorder forten en de door de verbondenen opgerigte batterijen blijft het vuur aanhouden.

Dezen morgen is alhier met de Vauban de Russische generaal *Kokhanovitsch*, die te Kinburn het bevel heeft gevoerd, met nagenoeg nog 700 andere krijgsgevangenen alhier aangekomen.

Het verschil, ter zake van de gemengde kommissie van toezigt, voor het gebruik, der door de Westmagten gewaarborgde Turksche leening, is nog niet bijgelegd. De gezanten naar Frankrijk en Engeland hebben in eene nota van 12 artikelen het doel uiteengezet der kommissie en der volmagt, die zij zou bezitten. Eenige dier artikels zijn den Turken onaannemelijk voorgekomen. De ministers willen wel eenig toezigt en eene rekening van de gedane uitgaven geven, maar zij beweren, dat zij zelven alleen het regt hebben, de uitgaven te regelen en de maatregelen te nemen, om in de behoefte van het leger te voorzien. Daar het hier slechts de regeling geldt van eene voorwaarde, die in beginsel is aangenomen, hoopt men, dat de aangelegenheid weldra zal geschikt zijn, daar anders eene ministeriële krisis weder op handen zou wezen.

Van de Krim ontvangt men overigens weinig nieuws. Bijna elken dag zijn er kleine vaartuigen, die vrij stoute verkenningen doen in de baai, welke door het geschut der noordelijke forten wordt bestoken. Men weet, dat de Russen hetzelfde doen in de rigting der zuidelijke wateren. Tot dusverre hebben die nachtelijke verkenners elkaar nog niet ontmoet. Evenwel zal dit wel eens kunnen plaats grijpen en zou men alzoo doende dan toch eenig zeegevecht hebben. — Middelerwijl maken de troepen hunne winterkwartieren zoo goed mogelijk. De hoofdofficieren laten steenen huisjes voor zich bouwen. Steen is er trouwens genoeg, na eerst te hebben afgebroken, mag men thans wel weder gaan opbouwen. — Het Piemonteesche ... Westelijke ruiterij ... zer, dat in verband met de groote verkenning zou doen, is aan de Tschernaïa teruggekomen, omdat de weg bijna niet begaanbaar was en het water daarbij moest worden medegevoerd.

Uit Jeni-Kalé wordt gemeld, dat daar den 10. het Engelsch-Turksch kontingent is aangekomen Acht duizend Turken hielden de stad reeds bezet, terwijl de Fransche troepen in het fort St. Paul, ten Zuiden van Kertch, garnizoen hielden.

Uit Azië verneemt men, dat het oproerig Kurdisch opperhoofd, sir *Izzedin Bey*, die getracht had, de bewoners van Mezopotamie tegen Turkije in opstand te brengen, is krijgsgevangen gemaakt en onder goed geleide naar Konstantinopel gevoerd.

Omtrent het afslaan van den aanval op Kars wordt van daar berigt, dat, behalve de dooden en gekwetsten, die de Russen hebben medegevoerd, de Turken in 3 dagen 6486 Russiesche dooden hadden begraven. De Turken hadden slechts 600 dooden en gekwetsten gehad. Dit groote verschil werd toegeschreven aan het goed rigten van het Turksche geschut, dat gemakkelijk in de digte drommen der Russen dood en vernieling kon brengen. Eenige hoofdofficieren der Turken waren gedood en gekwetst.

KONSTANTINOPEL 22 Oktober.

De voorhoede van het Turksche leger van *Omer-pacha* heeft zich naar Darabat op marsch begeven.

Men berekent de Turksche reserve armée, die hier geformeerd wordt, op 30,000 man.

Uit Damaskus schrijft men, dat terwijl de overwinning, door de verbondenen in de Krim behaald, aldaar op plegtige wijze gevierd werd, er tusschen de Grieken en R. K. bloedige tooneelen hebben plaats gehad.

Uit Athene schrijft men, dat de rooverijen voortduren. De nomarch van Beotien was door de roovers vermoord. Het ministerie had ernstige maatregelen tegen de benden genomen. Eene der benden, die den weg naar Pireus onveilig maakte, is ontdekt en omsingeld.

SPANJE.

MADRID, 30 Oktober.

De kommissie van het budget heeft de oktrooiregten toegestemd.

De junta der tarieven staat den invoer toe van drukpapier tegen een regt van 10 realen de *arrobe*, en de gesponne zijde tegen 8 realen het pond.

De koning heeft een val van het paard gedaan. Men vreesde voor zijn leven; doch na eene aderlating, is hij thans hersteld. Eenige kneuzingen aan armen en lippen heeft hij daarbij bekomen.

Tot heden zijn 2079 geestelijke onroerende goederen verkocht. Zij werden ingezet voor 21,010,056 realen, en bij verkoop hebben zij opgebragt 40,680,228 realen, waaruit blijkt dat de staat meerder heeft ontvangen 19,670,772 realen. De ingekochte vaste goederen bedragen tot heden 1513 ter waarde van 6,528,172 realen.

De minister van financien, de heer *Bruil*, is steeds bedacht de buitenlandsche houders van de uitgestelde schuld van 1831 tevreden te stellen. De heer *Drucker*, hun gevolmagtigde, blijft daarop ook aandringen.

Een officieel berigt uit Saragossa bevestigt, dat de Carlistische bende van *Borges*, sterk 45 ruiters, naar Frankrijk is teruggekeerd.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 30 Oktober.

Volgens de laatste berigten uit Athene is er de houding der Fransche en Engelsche gezanten nog weinig vriendschappelijk. Zij hebben tot dusverre steeds geweigerd een der leden van het nieuwe kabinet te ontvangen. Daarentegen hebben zij op eene ontvangen uitnoodiging zich ten hove begeven en daar verklaard, dat hunne regeringen geenzins de ministeriële wijziging konden goedkeuren, omdat die slechts eene nadeelige strekking had, voor de Westersche belangen. De Koning had hierop wel geantwoord, dat hij wel alle waarborgen zou geven voor de handhaving der onzijdigheid, gelijk men die verlangde, en dat hij geen inbreuk kon laten maken op zijne grondwettige regten, maar de gezanten hebben hem geantwoord, dat zij zich slechts konden houden aan de bevelen, die hunne regeringen hun toezonden. — De komst van een N. Amerikaansch gezant te Athene had nog al opzien gebaard en men beschouwde die als eene vermeerdering van den Russiesche invloed.

— Heeft men uit Odessa reeds de tijding ontvangen omtrent den nieuwen aanbouw van schepen, het blijkt, dat de grootvorst *Konstantijn* den grootsten ijver aan den dag legt, omtrent alles, wat dien aanbouw betreft. 's Morgens ten 5 ure ontvangt hij reeds de verslagen der generaals en elken morgen begeeft hij zich vervolgens naar de werven en naar het dorp Spassoffka, waar de schepen van stapel loopen.

BERLIJN, Donderdag 1 November.

Eene dépêche uit Petersburg van gisteren luidt als volgt:

"Verscheidene sterke demonstratien van den kant van Eupatoria, tot boven Saki zijn door den vijand ondernomen; doch zijne bewegingen op zijne flank bedreigd ziende, is hij den 29. Okt. naar Eupatoria teruggetrokken.

"In de omstreken van Kirnburn waren slechts 60 zeilen achtergebleven, waarvan 2 stoomschepen en 5 kanonneerbooten in de Liman zijn gestationneerd."

— 4 pCt. 96; 4½ pCt. 108; bank. 117.

HAMBURG, 31 Oktober.

Uit Riga schrijft men van den 20. Okt.:

"De geallieerde vloten, die den geheelen zomer door hare verschijning ons verontrust hebben, hebben ons verlaten. De kustbewoners, die een aantal booten verloren hebben, wenschen van gansche harte, dat die vloten in het volgende jaar niet voor de derde male mogen terug komen.

"Den 18. Okt. is het nieuwe beurs gebouw te Riga voor het eerst door de kooplieden bezocht. De inwijding was, wegens tijds omstandigheden, nog verschoven."

Uit Helsingfors schrijft men van den 18.:

"Van groote operatien door de verbondene vloten in de Finsche wateren zal dit jaar niet meer komen. Den 23. Sept. had bij Blyholmen, bij Porkkala, in den Finnischen zeeboezem, eene landing der Engelschen plaats; doch de 20 à 30 man, die met 3 sloepen aan land waren gekomen, keerden terug bij het verschijnen van een detachement kozakken uit Porkkala. Buiten het geweerschot gekomen, wierpen de Engelschen brandraketten naar land en veroorzaakten brand in het bosch. De inwoners en de Kozakken hebben dien boschbrand spoedig gebluscht.

"Van eene uit Umea met volle lading aangekomen Galas, werd de lading door de Engelschen buit verklaard, en het vaartuig verbrand."

HAMBURG 30 Oktober.

Men is hier zeer nieuwsgierig naar den afloop van de zending van generaal *Canrobert*. De overwintering van een gedeelte der verbonden vloot in eenige onzijdige haven der Oostzee, zou zonder twijfel voor den handel aanmerkelijk nadeelig kunnen worden. Tot dusverre immers wordt er nog veel handel gedreven, zoolang de verbonden vloten met de lente nog niet aanwezig zijn, en vooral Zweden zelfs zou buitengemeen lijden als het bewaarheid werd, dat de verbonden vloten in de Oostzee zouden overwinteren. Men vermoedt dus, dat de Zweedsche regering, in het belang harer landgenooten, niet zoo dadelijk toegeefelijk zal handelen.

ENGELAND.

LONDEN 1 November.

Het gouvernement heeft eene aanzienlijke bestelling gedaan van Minié-karabijnen, Victoria-karabijnen, revolvers en kavalerie-sabels, in het geheel 100,000 vuurwapenen en 10,000 sabels. De bestellingen zijn verdeeld tusschen de fabriekanten te Londen, Birmingham, Luik en Boston. De fabrikanten te Sheffield hebben zich belast met het leveren der sabels.

— Van het 2. regement van het Anglo-Zwitsersche legioen, onder bevel van den kolonel *Bundi*, zijn het 1. bat. en de 4. kompagniën van het 2. bat. voltallig en zullen deze onverwijld van Schlestadt (Neder-Rhijn) naar het generaal-dépôt vertrekken. Het 3. en het 4. reg. zullen in het aanstaande voorjaar voltallig worden gemaakt, in weerwil van de hinderpalen van de zijde der kantonnale administratie in Zwitserland.

De *Times* meldt het volgende:

"Wij meenen, met zekerheid, dat elke groote operatie, om de Russen uit de Krim te verdrijven, tot het volgend jaar is uitgesteld. De voornaamste korpsen der beide legers zullen onmiddelijk hunne winterkwartieren betrekken. De aandacht van den nieuwen Britschen generaal zal nu voornamelijk er op gevestigd zijn om zijne troepen gezonde en drooge plaatsen voor hun verblijf aan te wijzen en te zorgen

voor de levensbehoeften, de vervaardiging van goede wegen en de organisatie van het vervoer.

— 2 *Nov.* Gec. 88; Sp. 3 pCt. $37^1/_2$; 1 pCt. $19^1/_8$; Rusl. 5 pCt. $95^1/_2$; $4^1/_2$ pCt. 86; Holl. 4 pCt. $92^1/_2$; $2^1/_2$ pCt 63; Sard. 5 pCt. $87^3/_4$; Braz. 99.

FRANKRIJK.

PARIJS 1 November.

Terwijl heden de vredelievende atmospheer wordt beneveld, komt de *Moniteur de l'armee* berigt brengen, dat alleen de regens verhinderd hebben, om de plannen der verbonden generaals in de Krim ten uitvoer te brengen. Maar, voegt dat blad er bij, men zal daarom aan de Russen geen langen tijd van rust laten. — Daartoe wordt trouwens het vervoer van troepen en krijgstuig uit de havens van Marseille en Toulon steeds met ijver voortgezet. Den 29. vertrok o. a. de generaal *de Chasse Couplaubat* met zijn staf en 2000 man zijner divisie. Voor het materieel is de spoorweg van Parijs naar de Middellandsche zee voortdurend in beweging. Geschut, kampeeringsbehoeften en allerlei krijgstuig worden in massa's aangevoerd. Die aanvoer geeft dan ook velen aanleiding om te twijfelen aan de vredelievende berigten, die sinds eenige dagen hier ter stede verspreid waren.

Ofschoon de Keizer zijn wensch had te kennen gegeven, om de tentoonstelling nog tot den 30. November geopend te houden, heeft de keizerlijke kommissie in eene bijzondere vergadering beslist, dat het onmogelijk was aan den wensch des Keizers te voldoen. De Keizer, die gisteren met de Keizerin het gebouw op nieuw bezocht, heeft zich door prins *Napoleon* en eenige andere leden der kommissie doen overtuigen. De voorbereidende maatregelen tot opruiming waren reeds te ver gevorderd, de buitenlandsche tentoonstellers waren reeds opgekomen, om hunne goederen in ontvangst te nemen, de door de verschillende regeringen voor de tentoonstelling voorgestelde sommen raakten uitgeput en de koude begon in het gebouw reeds buitengemeen te worden. De Keizer heeft toen toegegeven. Een leger werklieden stond gereed en zoodra de deuren gesloten waren, zijn zij met kracht aan de afbraak begonnen. De geheele nacht is er doorgearbeid en heden morgen is het inwendige van het gebouw bijna niet herkenbaar meer. Het gezigt is thans droevig, het publiek wordt, wel is waar toegelaten, maar men weet niet, waartoe.

Heden zijn de keizer en de keizerin op nieuw in het gebouw gekomen. De keizer heeft de bovengalerij bezocht. Z. M. heeft geruimen tijd over de ballustraden het werk der opruiming beschouwd en men kon het uit zijn blik ontwaren, dat hij met smart al die schatten van kunst en nijverheid zag wegnemen.

— Gisteren morgen is weder een posttrein bij Epernay uit de rails gekomen. Verscheidene beambten der dienst zijn er door gewond.

De keizer heeft eene kommissie benoemd, om een verslag uit te brengen, over het zich telkens herhalen van ongelukken op de spoorwegen.

Men schrijft uit Athene van den 24 Okt. het volgende aan den *Moniteur:*

De roovers gaan steeds voort verwoestingen aan te rigten. Vijftig bandieten hebben het dorp Petra, gelegen tusschen Thebes en Livadie, aangevallen. Na het geplunderd te hebben, hebben zij den burgemeester en een inwoner gedood. Van eene andere zijde beweert men, dat 75 Grieksche soldaten van de ongeregelde troepen de grenzen zijn overgetrokken en verscheidene woningen op het Ottomaniesche grondgebied hebben verwoest.

— 2 *Nov.* $4^1/_2$ pCt. 90,25; 3 pCt. 64,30.

ADVERTENTIEN.

⁂ Gehuwd:

D'HANGEST Baron D'YVOY MIJDRECHT,

met

C. C. W. Gravin VAN LIMBURG STIRUM.

Arnhem den 1. November 1855.

⁂ Heden overleed onze veel beminde Moeder en Behuwdmoeder, Mevrouw de Weduwe C. VAN MOORSEL, geboren KOPS.

Utrecht, J. H. VAN MOORSEL.

1 November 1855. Uit aller naam.

Eenige algemeene kennisgeving.

LIEDERTAFEL.

⁂ Heeren werkende Leden der verschillende Liedertafels, hier ter stede, worden uitgenoodigd, heden avond te $7^1/_4$ ure in de *Zaal naast den Schouwburg* bijeen te komen, ten einde de leden van het Techniesch komitee, aldaar verwacht, te verwelkomen.

C. OSTERMANN,
Sekretaris.

⁂ **Publieke Verkooping,** op Woensdag den 7. November 1855, des voormiddags ten 9 ure, op de Boeren Hofstede *Koningslust*, nabij den Hinderdam, onder de gemeente Nigtevegt, ten overstaan van den Notaris ERNST VAN BEUSEKOM Ez., te Loenen, van:

20 stuks extra beste kalfdragende KOEIJEN, 4 VAARKOEIJEN, 7 GRASKALVEREN, 1 STIER, 2 PAARDEN, 2 ZOGVARKENS en ZOG met KEUJEN, SPEELWAGENTJE, Hollandsche CHAIS, ARRESLEDE en BOERENWAGENS, goed geconserveerde BOUW- en MELKGEREEDSCHAPPEN, mitsgaders eenen bij uitstek netten INBOEDEL.

Alles daags te voren van 10 tot 4 ure te bezigtigen.

⁂ Op Woensdag, den 7. November 1855, en volgende dagen, zal ten overstaan van den Deurwaarder H. VAN DAM, te Wijk bij Duurstede, in het huis staande in de Volderstraat No. 148, publiek om kontant geld verkocht worden: Eene groote partij diverse **Goederen,** bestaande in Wollen, Linnen, Zijden en Katoenen MANUFACTUREN, Kanten, Tulles, Linten, alsmede gemaakt GOUD- en ZILVERWERK, Winkelgereedschappen, enz. enz. Alles breeder bij Catalogus omschreven.— Afkomstig uit den Winkel van G. HIJMANS & Comp., te Wijk bij Duurstede.

Zullende voormelde Goederen 's Maandags te voren voor een ieder te bezigtigen zijn van 's morgens 10 tot 3 ure.

De Catalogus is te bekomen voor 10 cents, ten voordeele der armen, bij H. VAN DAM.

WAARDEN EN ELZEN HAKHOUT EN TEEN.

⁂ Te Jutphaas, in het Brughuis, zal, op Donderdag den 22. November 1855, 's morgens ten 9 ure, worden geveild: ruim 150 bunders HOEPEL-, RIJS- en KRIBHOUT, TEEN en ELZEN HAKHOUT, staande op Boschgronden onder Jutphaas, Oudegein, Vreeswijk, Vianen, Schalkwijk, Oudenrijn, enz. Billetten en inlichtingen te vragen ten kantore van den Notaris DE BALBIAN VAN DOORN, te Utrecht.

⁂ **Te Huur,** dadelijk te aanvaarden, voor *f* 250 in het jaar, een net betimmerd HUIS, in het midden der stad Utrecht, bestaande *beneden* uit twee Kamers, Keuken en Kelder, en *boven* eene groote en twee kleinere Kamers, en ruime Droogzolder. — Te bevragen bij den Heer HAVERKAMP PRINS te Utrecht in de Pieterstraat.

MAGAZIJN VAN PELTERIJEN.

Zadelstraat, 381.

⁂ **N. Heimans** heeft de eer hare begunstigers te berigten, dat zij voor dit saizoen weder voorzien is van MOFFEN, BOA'SONS VICTORINES, DAMES MANTELS, MANCHETTEN, enz., vervaardigd naar den laatsten smaak, zoo civiel mogelijk. — Bij wie tegen Mei 1856 of eerder te **Huur** is, een TUIN, geschikt tot Winter- en Zomerverblijf, waarin 4 Kamers, Keuken, enz., op *Lepelenburg*, uitzigt Plantsoen Maliebarrière.

VERKOOPHUIS.

Choorstraat, hoek van den Steenweg.

⁂ Dezer dagen is ontvangen: Eene groote partij *Amerikaansche Overschoenen*, *Viltpantoffels*, *Viltzolen*, *Regenjassen*, *Haardstellen*, *Turfmanden*, *Turfbakjes*, *Kolenbakken*, *Patent-Waskaarsen*, *fijne Speelkaarten*, *Quadrilledoozen*, *Moderateurlampen*, en vele nieuwe artikelen, waaronder mooije voorwerpen in graauwe steen en lava massa, met goud en zilver georneerd.

Echte *Chinesche Gember*, die malsch en blank is, à *f* 3,50 de pot. T. UHLENBROEK.

KLEEDEREN MAGAZIJ

NIEUWE BAZAR, Lijnmarkt, N.

⁂ Voorhanden een fraai assortement ele WINTERKLEEDEREN, waaronder fijne *Ca* en *Duffelsche Paletots*, moderne *Robes de Cha* enz. enz. — Het is wel de moeite waardig, om fraaije bewerking dezer Kleedingstukken te zien zal men verbaasd zijn, dat de prijzen zoo b daarvan gesteld zijn. Men kome zien! L. EB

⁂ DE PILLEN VAN HOLLOWAY, een onfeil middel voor alle *lever* en *maagkwalen*. De dochter Mejufvrouw v.. D.. V...., te Helmond, bevond sedert drie jaren in eenen beklagenswaardigen toest veroorzaakt door lever en maagkwaal. De moeder proefde onderscheidene middelen ter genezing, doch te vergeefs, en de ziekte nam zelfs trapsgewijze toe. omtrent een paar maanden geleden, begon zij de z de pillen van *Holloway* toe te dienen, het voorsc stippelijk opvolgende, en thans is dezelve volmaakt herst

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen [als vo Doosjes Pillen à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13 *f* 20,50. Potjes Zalf à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 13,85, *f* 20

Zijn op *franko* aanvragen à kontant te bekomen L. J. GROOTENDORST, te Utrecht, bij G. C. T. VA ROEMER, te Amersfoort, en bij J. STRAATMAN, ho dépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY's etablissem

Prijzen der navolgende artikelen ter AMERSFOORTSC markt van 2 Nov. 1855.

Tarwe van *f* 16,00 tot *f* 17,00; Rogge van *f* 11 tot *f* 11,50; Boekweit van *f* 9,00 tot *f* 10,00. Aardappelen van *f* 2,30 tot *f* 2,70 het mud; Appelen van *f* 2 tot *f* 2,60. Boter van *f* $0,97^1/_2$ tot *f* $1,07^1/_2$ het N.

Arnhem 2 Nov. Oude Weit *f* 19.50. Nieuwe Weit *f* 17,00 tot *f* 19,00; Rogge van *f* 11,00 tot *f* 11, Boekweit van *f* 9,10 tot *f* 10,00; Garst van *f* 8,00 *f* 8,25; Voerhaver van *f* 5,00 tot *f* 5,30; Paardeboo van *f* 11,50 tot *f* 11,75; Graauwe Erwten van *f* 11.10 *f* 14.00; Groene Erwten van *f* 12,50 tot *f* 12,70. A appelen van *f* 2,10 tot *f* 2,90 het Ned. mud. B van *f* 1,00 tot *f* 1,10 het Ned. pond.

Aan de markt waren 10 mudden oude weit, 909 m den nieuwe weit, 618 mudden rogge, 311 mudden bo weit, 112 mudden garst, 146 mudden voerhaver, 37 m den paardeboonen, 108 mudden graauwe erwten, 5 m den groene erwten, 704 mudden aardappelen, 400 mud appelen, 75 mudd. peren.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Ned Meteorologisch Observatorium te Utrecht. *(Zonnen*

Nov	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom. bij 0°	Ther. F.	Afwijk. d. temp.	Vochtigh	Gev. regen	*Aanmerkin*
			N. ℞						
2	2	wzw.	9 0	751.82	40.8	— 6.7	0.92	7.8	Zw. bew.;
	10	z	10.0	55.02	37 6		92	0.3	Ligt bewol
3	8	ozo.	6.5	59.48	35 2		83	0	Helder.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 2 November 1855.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	$2^1/_2$	pCt.	$61^{13}/_{16}$	$61^{15}/_{16}$	61^{11}
dito dito	3	„	$72^{15}/_{16}$	$73^1/_4$	$73^1/$
dito dito	4	„	$91^1/_8$	$91^7/_{16}$	$91^3/$
Amortisatie-Sijndicaat	$3^1/_2$	„	$88^3/_8$		
Handelmaatschappij .	$4^1/_2$	„	123		
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en Co.*	5	„	100	$101^1/_4$	$101^{1/}$
Obligat. 1828 & 1829	5	„	100		
dito Adm. te Lond.	$4^1/_2$	„	$85^3/_8$		
Cert. van Assign. . .	6	„	57		
POLEN.					
Obligatien.	4	pCt.	$67^7/_8$		
SPANJE.					
Obligatien	$1^1/_4$	pCt.	$18^{15}/_{16}$	19	
dito	3	„	$37^7/_8$		
Binnenl. Schuld . . .	3	„	$31^9/_{16}$	$31^5/_8$	$31^5/$
Amortisable			$5^1/_{16}$	$5^1/_4$	
Bewijzen Coupons . . .			$4^3/_{16}$		
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en Co.*	5	pCt.	69		
Oblig. Metaliek . . .	4	„	$62^1/_2$	$62^5/_8$	$62^5/$
Oblig. N.	5	„	$72^1/_2$	$72^9/_{16}$	$72^?$
dito dito La B. . . .	5	„	$72^1/_2$	$72^9/_{16}$	[illegible]
dito dito	$2^1/_2$	„	$31^5/_8$	$31^3/_4$	$31^{11}/$
BRAZILIE.					
Geldl. 1824, £ 100. .	5	pCt.	$97^1/_4$		
PORTUGAL.					
Obligatien	3	pCt.	$39^9/_{16}$	3^{45}	$39^5/_8$
AMERIKA.					
Peru, Geldleening 1854	$4^1/_2$	pCt.	72		
Venez. Oblig. 6 pCt., nu	$4^1/_4$	„	25^3	$17^{11}/_{16}$	
Grenada, Oblig. . . .	$2^1/_2$	„	17^3	$18^1/_2$	
Mexico, Obl. 1851 £ 100	3	„	1^4_8		
Noord-Amerik. Am Bank-act.					

Utrecht, bij L. E. BO ... en Comp.

Bijvoegsel bij No. 263
an de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

Zitting van den Stedelijken Raad

van Dingsdag 23 Oktober.

Voorzitter Mr. *N. P. J. Kien*.

Tegenwoordig zijn 22 leden.

Afwezig met mededeeling de heeren *de Vos* en *orduin*, zonder mededeeling de heeren *Bake*, *Verren*, *v. Hengst* en *v. Lier*.

De *Voorzitter* geeft berigt, dat zijn ingekomen geloofsbrieven van den heer Mr. *B. G. A. Pabst*. ij benoemt eene komm., bestaande uit de heeren *Dielen*, *v. Asch v. Wijck*, *Mulder*, *v. Hoytema* en *Rees*, om deze brieven en de verdere stukken onderzoeken.

Nadat de zitting daartoe voor eenigen tijd geschorst , brengt de heer *v. Dielen* rapport uit. Alle stukn zijn overeenkomstig de vereischten der gemeentet. De komm. stelt dien ten gevolge de toelating n het raadslid voor. Daartoe wordt besloten, als de d zal zijn verstreken, binnen welken bij Gedep. aten aanmerkingen tegen die benoeming kunnen orden ingebragt.

De heer **Mulder** zegt, dat hij in der tijd eenige lichtingen heeft gevraagd, omtrent de omstandigeid, dat bij de verkiezing van 10 leden een aantal embriefjes waren ingekomen, die alleen den naam evatteden van den heer *Pabst*, alle klaarblijkelijk oor dezelfde hand geschreven, waarop hem toen naar ste weten antwoord is gegeven. Hij vraagt, of men ij deze verkiezing een zelfde verschijnsel heeft opmerkt.

De heer *Hinlopen* zegt, dat dit hem bij deze aze niet is in het oog geloopen.

De *Voorzitter* doet mededeeling van de goedkeug van Gedep. Staten ontvangen op verschillende adsbesluiten.

Is ingekomen eene voordragt van Burg. en Weths. egens een rekwest tot afvoering van de kohieren r hondenbelasting. Wordt bepaald op dat rekwest wijzend te beschikken.

Is ingekomen een verzoekschrift van den heer *P. Hees*, om eervol ontslag te erlangen als sekretaris an de plaatselijke schoolkommissie, hetwelk den reestrant verleend wordt, onder dankbetuiging voor ine goede en getrouwe diensten.

Is ingekomen een verslag over den toestand van et onderwijs voor den arbeidenden stand.

Wordt ter tafel gebragt een schrijven van de aaloezenierskamer, waarbij dr. *v. Eeten* en dr. *Adèr* orden aanbevolen voor de betrekking van Stadsdoktor.

De benoeming, waarvoor ook andere sollisitanten ijn, wordt uitgesteld tot de volgende vergadering.

Er komt eene voordragt in van Burg. en Weths. ot af- en overschrijving van *f* 4000 voor kosten van aanleg van riolen en pompen van onvoorzien, om dezen zoo nuttigen arbeid te kunnen voortzetten. De beraadslaging wordt bepaald op eene volgende vergadering.

Bij het opmaken van de Begrooting voor het volgende jaar is er uitgetrokken eene som tot verbetering van de uitgangsplaats van het Janskerkhof. Daaromtrent is een voorstel ingekomen van den kameraar, 't welk in de volgende vergadering in overweging zal worden gegeven.

Is ingekomen de rekening en verantwoording van de verzorgers der Technische school van 1854. De *Voorzitter* meent, dat er geene goedkeuring noodig is, maar dat het voldoende zal zijn om haar ter inzage ter sekretarie neder te leggen.

Nog is ingekomen de Begrooting door de gezondheidskommissie voor 1856 ingediend met memorie van toelichting. Die Begrooting bedraagt *f* 600. De *Voorzitter* stelt voor, dit stuk te stellen in handen eener komm., bestaande uit de heeren *van Dielen*, *Bake* en *van Rees*.

Is ingekomen eene voordragt tot bepaling van het maximum van den onderstand, in 1856 door het burgerlijk armbestuur te verstrekken; deze zaak is tot onderzoek in handen gesteld van de komm. voor het armwezen.

Eene voordragt van Burg. en Weth. tot het verstrekken van een subsidie aan de maatschappij van moederlijke liefdadigheid, zal nader in eene volgende vergadering behandeld worden.

Op een rekwest van den heer *van Beeck Calkoen*, tot afkoop van een uitgang van *f* 1,20 tegen den penning 25 wordt dadelijk gunstig beschikt.

Nog is ingekomen een rekwest van dr. *Oudenhoff*, waarbij deze om eervol ontslag verzoekt als stadsdoktor. De *Voorzitter* stelt voor dit te verleenen onder dankbetuiging voor de door hem bewezen diensten. Conform besloten.

Vervolgens is de begrooting voor het volgende dienstjaar in behandeling gekomen en heeft de *Voorzitter* de algemeene beraadslagingen daarover geopend.

De heer *van Cleeff* acht het noodig het denkbeeld der kommissie tot het sluiten eener leening tot betaling van het Lucas-Bolwerk dadelijk te bespreken. Hij verklaart zich sterk tegen deze wijze van handelen, daar de leening werkelijk slechts strekt, om het te kort te dekken, door de opheffing van de belasting op het gemaal in de stadsinkomsten verwekt. Het Lucas-bolwerk is werkelijk reeds afbetaald en als men dus ter betaling thans eene leening wil sluiten, dan is dit niets dan eene verkeerde voorstelling.

De heer *Ackersdijck* heeft eene gelijksoortige bedenking. Hij meent, dat de uitgaaf reeds is geschied; trouwens de kas gedoogde die uitgaaf. Evenwel, dat punt daar latende, vraagt Spr. of het niet noodig is, dat de raad vooraf beslisse, of hij bereid is eene groote leening te doen tot dekking van eenige uitgaven of niet. Daarover zou vooraf uitspraak kunnen geschieden, omdat men vervolgens daarop het doen of nalaten van eenige uitgaven kan gronden. Hij wenschte niet beslist te hebben of er eene bepaalde som, maar of er in het algemeen eene groote som door de stad zal geleend worden. Het geldt hier een stelsel en Spr. meent, dat het van gewigt is, dat de raad over dit stelsel vooraf beslisse.

De *Voorzitter* meent, dat het werkelijk goed kan wezen, dat men eerst omtrent deze vraag van gedachten wisselt en over het beginsel om tot dekking van uitgaven tot eene leening de toevlugt te nemen.

De heer *v. Hoytema* zegt, dat er voor en tegen het beginsel veel kan worden gezegd. De leening in het algemeen kan echter niet worden beoordeeld zonder vooraf over de juistheid te hebben beslist van de posten van uitgaaf. Werd bv. de belangrijke post voor de riolen bestemd niet goedgekeurd, dan kon de leening bijna geheel vervallen. Als men nu reeds wil vragen, of, wanneer men uitgaven meent te moeten doen, die door eene leening of door belastingen zullen moeten gedekt worden, dan schijnt de vraag aan Spr. zeer vague toe, omdat er posten zouden kunnen vervallen en de vereischte som dan bijv. geene leening zou kunnen vorderen. Daarom vindt Spr. het regelmatiger eerst de posten van uitgaaf te beoordeelen. Bij de uitgaven komt het dan van zelf te pas of men er wil doen, die niet door de gewone inkomsten zijn te dekken, en dus eene leening zal sluiten; — dan volgt men alzoo den geregelden weg.

De heer *Ackersdijck* erkent het, dat als men over de noodzakelijkheid der uitgaven spreekt, men daarbij wel zal moeten denken aan de leening. Nu echter reeds zou hij het gunstig vinden, dat er over die leening gesproken werd, omdat daardoor misschien licht zou worden verspreid. Hij zegt voor zich zelven huiverig te zijn voor het doen van eene leening, en hierdoor zou hij misschien omtrent eenige uitgaven anders gestemd zijn, wanneer men hem had overtuigd, dat de leening noodzakelijk en billijk was. Thans moet hij zeggen, dat hij nog tegen eene leening is, maar hij wil zich gaarne laten overtuigen. Indien het dan al niet noodig is, om over het stelsel van leeningen dadelijk te beslissen, zoo hoopt hij toch, dat de voorstellers dier leening den Raad reeds nu zullen willen inlichten, omtrent de gronden die bij hen daarvoor bestaan.

De *Voorzitter* zegt, dat men deze punten dadelijk ter sprake kan brengen, omdat de algemeene beraadslagingen over de begrooting zijn geopend. De gelegenheid staat dus voor een ieder open te bespreken wat tot de begrooting behoort.

De heer *Voswinkel* verdedigt het stelsel der leening, door de Komm. voorgestaan. De *f* 40,000 als batig slot over 1854 hadden tot aflossing van schulden moeten strekken. Men beweert, dat uit die som de aankoop van het Lucas bolwerk kan worden afbetaald, en dat dus geene leening daarvoor zou benoodigd zijn. Maar het is geene gewone uitgaaf, het is een aankoop; en gesteld, dat die aankoop *f* 100,000 koste, dan zou men toch zeker *f* 60,000 te kort komen, en zou men daarvoor dan geene leening willen voorstellen? Spr. vindt het onbillijk, als men ter betaling van een rentegevend goed belastingen zou uitschrijven.

De heer *Visscher* vindt er bezwaar in, om in den tegenwoordigen tijd, nu eene geldkrisis schijnt op handen te zijn, eene leening te willen sluiten. Hij meent, dat men slechts met moeite en tegen betrekkelijk hooge percenten geld zal kunnen bekomen.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat de voorgestelde leening van *f* 100,000 ten eerste bestemd is om *f* 32,000, die voor het Lucas bolwerk besteed zijn, weder aan te vullen. Die uitgaaf heeft te weeg gebragt, dat er minder in stads kas is dan gewoonlijk; maar men moet bedenken, dat de uitgaven elk jaar door de inkomsten moeten gedekt worden, en dat de begrooting der uitgaven slechts eene bepaling van maxima is, zoo dat er elk jaar een groot overschot in kas is. Naar men weet, is het gevolg hiervan, dat gewoonlijk meer dan *f* 80,000, geheel renteloos in de kas ligt; en toch behoeft er niet meer in de kas aanwezig te zijn, dan noodig is, om de uitgaven te bestrijden, voor dat er nieuwe inkomsten over het loopende jaar worden ontvangen. Als men in het oog houdt, dat hetgeen in kas overblijft niet als inkomsten mag beschouwd worden, dan kan men aannemen, dat nu de stad voor een gedeelte van haar kapitaal, dat als goed in de kas lag een rentegevend goed heeft aangekocht en dat desniettemin het saldo van 1854 nog *f* 8000 in kas overblijft. Buitendien zal er op 1 Januarij 1856 weder eene ruime som als saldo van het loopende jaar in de kas aanwezig zijn. Men heeft dus niets anders gedaan dan een deel van hetgeen renteloos bij den ontvanger lag in rentegevend goed te vervormen. Dat moet men als afgedaan beschouwen. Er zal veel meer in kas zijn dan voor de betalingen noodig is. Doch zou men nu eene leening doen, om toch volstrekt dat groote kapitaal renteloos in stads kas te doen liggen? Maar bij dringende geheel onvoorziene uitgaven, zegt men, zoude men in nood kunnen komen, als men zich te veel ontbloot. In eene stad als Utrecht behoeft voor zoo iets geene vrees te ontstaan. — Is deze zaak afgedaan, dan zal men toch voor de riolen eene leening noodig hebben; de uitgaven daartoe zegt men, zijn niet voor dit jaar. De toekomst, die er van zal genieten, kan voor de lusten ook de lasten betalen. Spr. is echter van meening, dat in eene welvarende stad als Utrecht, waarin nog zooveel ter verbetering van verschillende zaken is te doen, minstens 10 duizend gulden elk jaar voor verbeteringen aan de stad moeten worden besteed. Men zal zeggen, dat men dan het tegenwoordige drukt voor de toekomst. Maar leven wij niet van het verleden, hebben onze voorouders ons geene groote erfenis nagelaten in straten, in bruggen en allerlei gebouwen? En zouden wij aan onze nazaten niet evenzeer iets goeds overbrengen? De stoffelijke voorwerpen onzer erfenis nemen af in waarde, hoe men ze ook onderhoude. Daarom is het pligt, om voortdurend toe te voegen aan dat gemeenschappelijk eigendom. Leeningen te doen is altijd de meest drukkende wijze. Men verbruikt bij het kapitaal ook de renten. Evenwel als men de *f* 32,000 buiten rekening houdt, dan zal men in overweging kunnen nemen, of de vervroeging van den aanbouw van riolen van zoo groot gewigt is, om ons bij de uitgaaf ook de renten te laten welgevallen. Zij zoude bestand zijn om in het volgend jaar te voltooijen, wat anderen in latere jaren zoude volbragt hebben. De aan te gane leening zou echter dan niet meer, dan ruim de helft van de gevraagde som behooren te zijn. En daar het werk ook wel niet in een jaar voltooid zal wezen, zou men er voor kunnen zorgen geen geld renteloos is stads kas te laten liggen.

De heer *v. d. Heuvel* merkt ten aanzien van het gesprokene op, dat er in het begin des jaars veel in kas moet wezen voor de uitgaven, dewijl op 1 Jan. en op 1 April de verschijndagen der renten en aflossingen der geldleeningen invallen. De interesten bedragen *f* 21,800 en de aflossingen *f* 31,800. Voegt men deze sommen bijeen, dan zal er op 1° Jan. en op 1 April telkens *f* 26,000 voor deze *buitengewone* betalingen moeten voorhanden zijn. Spr. meent, dat men dus voorzigtig moet wezen, om niet te ver te gaan met de berekening hoeveel men de doorloopende kas kan inkrimpen. — Wat den aankoop van het Lucas bolwerk aangaat, de post daarvoor is door besluit van den raad bij eene suppletoire begrooting over 1855 gevonden, dus kan men dien zelfden post niet weder op de begrooting voor 1856 brengen, maar de daarvoor bestede som van *f* 32,000 is echter aan het voordeelig saldo, waarmede de rekening over 1854 sloot, ontnomen en alzoo uit de kas, en die som zal niet kunnen aangevuld worden, zonder dat ook daarin ten minste gedeeltelijk door eene leening voorzien worde.

De heer *Schuurman* meent, dat men met een goed saldo moet beginnen, om de zaken ook goed te kunnen doen loopen. Even als in gewone zaken is het ook in stadskas noodig, dat men met een goed slot beginne. Meestal was het saldo *f* 40,000. Maar die som teert niet in, want bij het eind van elk jaar vindt men die terug. Er moet een doorloopend fonds zijn. Dit fonds moet wel niet te groot wezen, maar toch voldoende, om de groote uitgaven in de eerste maand des jaars te kunnen goed maken. Spr. vreest, dat als men handelt op de wijze, die de heer *Ackersdijck* voorstelt, die voldoende som zal ontbreken. Wat de riolen aangaat, Spr. heeft gemeend, dat dit geen bezwaar kon opleveren. Reeds vroeger heeft de heer *Ackersdijck* dit werk bij negotiatie verlangd. Naar Sprs. meening, zal de Komm. het niet op de nakomelingschap schuiven, daar zij voorstelt de leening in 10 jaren af te lossen.

De heer *van Hoytema* is het met den laatsten Spr. eens: op zich zelven en in abstrakto mag het waar zijn, wat de heer *Ackersdijck* heeft gezegd, bij de tegenwoordige omstandigheden meent Spr. echter, dat men op de theorien niet te veel mag afgaan. De Komm. heeft getracht in de kleine zaken zoo veel mogelijk te bezuinigen, groote sommen waren er van de begrooting niet af te nemen. Nu is

het laatste saldo veel kleiner dan vroeger, en waardoor? omdat het verbruikt was en men een rentegevend goed heeft gekocht. Dit moet natuurlijk vergoed worden, hetzij door direkte belastingen, hetzij door ééne leening. Nu er toch door de afschaffing van 't gemaal-akzijns reeds te kort was, en men nieuwe belastingen moest daarstellen, zou men die lasten thans nog hooger opvoeren? Trouwens men bedenke wel, dat men voor de *f* 32,000 het eigendom van de stad vergroot heeft, — dat men er rente voor zal ontvangen. De Komm. heeft zeer zeker de bezwaren der leening gevoeld, maar op dit oogenblik kon zij zeker niet anders doen, zonder op de burgerij te veel te drukken. Is het Lucas bolwerk kapitaal, ook de riolen zijn het en alhoewel in morelen zin zullen ook zij renten afwerpen. Om zulk een groot werk echter daar te stellen is eene leening het meest billijke en het minst bezwarende.

De heer *Ackersdijck* meent, dat, als men elkander slechts wel begreep, het weldra zou blijken, dat men het eens was. Het is geen afgetrokken denkbeeld, dat hij najaagt, maar hij heeft met de meeste naauwkeurigheid de cijfers nagegaan en op die cijfers zijne berekening gegrond. Men vraagt of er op primo Jan. 1856 geld genoeg in kas zou wezen, om in de eerste behoefte te voorzien. Het is Spr. gebleken, dat er bij het begin van elk jaar meer dan *f* 80,000 is in kas geweest, en neemt men daar de *f* 32,000 af, dan blijft er nog een 1/2 ton over voor de dadelijke uitgaven. Bij het einde van 1854, was er *f* 424,000 in kas gekomen en was er *f* 372,000 uitgegeven, er bleef dus *f* 52,000 in kas over; en daarbij gevoegd het saldo van meer dan *f* 40,000 van 1853, maakte *f* 92,000, die in de kas lagen. Op het eind van dit jaar zal er na alle waarschijnlijkheid weder *f* 50 à *f* 60,000 in kas wezen, behalve hetgeen over is van de *f* 40,000 (saldo van 1854) na afbetaling der *f* 32,000. Als men de rekeningen naziet van de laatste 20 jaren, dan zal men zien, dat er altijd veel meer in kas was, dan men noodig had. Nu zoude men *f* 32,000 leenen, terwijl men eene veel grootere som in stads kas ongebruikt heeft liggen. Als men slechts naauwkeurig den toestand onzer stedelijke financiën nagaat, dan zal een ieder overtuigd moeten worden. Maar de cijfers op de begrooting moeten sluiten, zegt men, en daarop zal een te kort zijn. De wet zelve en het voorgeschreven model der begrooting hebben op dit punt voorzien. De rekening over 1855 is wel niet afgesloten, maar men kan van het vermoedelijk saldo een deel op de begrooting van 1856 brengen, op die wijs zullen de cijfers uitkomen. Men zal dan geene leening doen bij anderen, maar bij de kas der stad zelve. Men kan daarvoor niet de minste bezorgdheid koesteren. Elk lid zou gerust voor den goeden loop kunnen instaan. Wat de riolen betreft, werkelijk is men daarover vrij wel eens, en Spr. zou er geen bezwaar in zien, om daarvoor eene leening te sluiten. Wat meer is, hij meent, dat er meer moet gedaan worden. Jaarlijks moet er eene bepaalde som besteed worden, om de stad te verbeteren, om ongezonde stegen weg te nemen of te verbreeden, enz. Spr. blijft evenwel der komm. voor de begrooting dankbaar voor den arbeid, waarvan hij de waarde ten volle erkent, maar hij zelf heeft zich ten pligt gerekend, de zaak tot een punt van ernstige overweging te maken en na een gestreng onderzoek meent hij zijne mederaadsleden gerust te durven aanbevelen zijn stelsel aan te nemen.

De heer *v. d. Heuvel* geeft in bedenking, of men wel op de begrooting voor 1856 kan brengen een post genaamd „gedeelte van het batig slot van den dienst over 1855." Spr. wenscht niet alleen cijfers op de begrooting, maar cijfers, die op iets rusten en dus iets beteekenen, hetwelk niet kan gezegd worden plaats te hebben, wanneer men, tijdens het nog onzeker is of er eenig batig slot over 1855 bestaan zal, reeds over een gedeelte daarvan beschikt. Vóór 1851 werd wel is waar, ingevolge de toen bestaande voorschriften een post op de begrootingen gebragt voor saldo over het vorig dienstjaar, maar dan ruste het aanwezen van het voordeelig saldo op eene berekening. De vorige Spr. heeft herhaaldelijk zelf gewaarschuwd tegen het brengen van imaginaire cijfers op de begrooting. Wat het voorschrift door gedeputeerde Staten gegeven, zegt omtrent het gebruik maken van het saldo, meent Spr., dat alleen betrekking heeft op het saldo van eene afgeslotene rekening en niet op een saldo, welks toekomend aanwezen nog geheel onbekend is.

De heer *Ackersdijck* wijst er op, dat men niet genoeg op het verschil schijnt te letten van kas- en van dienstrekening. De dienstrekening moet sluiten, de kasrekening loopt altijd door. Waar hij vroeger voor gewaarschuwd heeft, is het vermengen der dienstjaren. Men bragt een saldo als inkomst op de begrooting en op de verantwoording bragt men 2 saldo's. Dat was eene geheel verkeerde regeling. Hetgeen Spr. thans voorstelt, is van geheel anderen aard.

De heer *v. Dielen* merkt op dat het voorstel der Komm. tot het doen eener geldleening voor zoo verre daaruit de aankoop van het Lucas bolwerk gedekt wordt, in geenen deele ten gevolge zal hebben, dat deze gelden renteloos zullen blijven liggen. Hij begrijpt niet, hoe naar de meening van den laatsten Spr. de begrooting zou kunnen sluiten. Een schema eener in dien geest ontworpen begrooting zou hem misschien de taak duidelijker gemaakt hebben.

De heer *v. Cleeff* zegt: de Komm. voor het onderzoek der begrooting beweert, dat er eene negociatie moet gedaan worden, omdat er *f* 32,400 is uitbetaald, maar werkelijk, omdat men de uitgaven niet heeft kunnen dekken door het te kort, dat men door de afschaffing van de belasting op het gemaal in de inkomsten heeft bekomen. Hetgeen men door die afschaffing heeft verloren is slechts ten deele door een ekwivalent gedekt, zijnde de opbrengst voorgedragen van ruim honderd duizend gulden, terwijl hiervoor slechts *f* 18000 voor verhooging der opcenten op het gedistilleerd, *f* 9000 voor de verhooging van belasting op den wijn en *f* 33500 voor hoofdelijken omslag voorgedragen worden, en om dat te kort te dekken, vraagt men eene leening onder voorkomen om te dienen voor de betaling van het Lucas bolwerk. Spr. is daarom tegen zoodanige leening, die de finantiën op een geheel verkeerd spoor zal brengen.

De heer *v. Asch v. Wijck* weerspreekt den laatsten Spr. Het heeft den schijn, dat men eene leening sluiten wil, om de kas aan te vullen en het saldo dus weder op de gewone hoogte te brengen. Dit is echter de zaak niet. Was het Lucas bolwerk niet uit het batig slot van 1854 betaald, dan zou dat batig saldo, groot *f* 40,000, geheel op de tegenwoordige begrooting gebragt zijn. Werd dan nu de vraag behandeld van dien aankoop, dan zou men de daarvoor noodige gelden zeker wel door eene leening willen dekken en waarom ook thans niet? Het saldo, zegt men, is een kapitaal, dat men als zoodanig moet beschouwen. Spr. meent, dat het eerder is een overschot van renten. Het is, hetgeen over is van de inkomsten. Door dat saldo te besteden tot aankoop van het Lucas bolwerk, heeft men het overschot der inkomsten tot kapitaal gebragt, en wanneer nu later blijkt, dat men die gelden ter bestrijding zijner behoeften, waartoe zij gewoonlijk bestemd worden, niet missen kon, welk bezwaar kan er dan zijn om tot een gelijk bedrag eene geldleening te doen? Zal daardoor de toestand der financien ongunstiger worden? Neen, want men verteert de gelden, door de leening te verkrijgen, niet; men erlangt er een vast eigendom door, dat renten afwerpt. — De riolen moet men daarstellen, maar men mag de kosten er van niet op de toekomst werpen, zegt men; ook wij genieten van hetgeen door onze voorouders is daargesteld. Spr. antwoordt dat daarom ook nu door ons betaald wordt; wij betalen nog jaarlijks renten en aflossingen van vroeger opgenomen gelden. Buitendien sinds 1844, toen de laatste leening is gedaan, zijn er telken jare groote werken verrigt uit de gewone stedelijke inkomsten. Dus ook wij hebben voor de nakomelingschap gewerkt en er is dus geen bezwaar, dat men iets op de nakomelingschap werpe. Bovendien wil men de leening niet doen dan onder voorwaarde van jaarlijks eene aflossing, zoodat ook het tegenwoordig geslacht een deel daarvan dragen zal.

De heer *v. Cleeff* licht in antwoord op den laatsten Spr. zijne zienswijze nader toe.

De heer *Mulder* zegt den heer *Ackersdijk* met belangstelling gehoord te hebben, vooral daar waar hij gesproken heeft over de vele verbeteringen, die de stad nog behoeft. Men moet erkentelijk zijn, voor hetgeen door onze voorzaten en meer onlangs voor de stad is gedaan; maar men moet ook verder op denzelfden voet voortgaan. Nu zal men voor de riolen eene leening doen, zonder onder de gewone uitgaven eene som ter verbetering aan te wijzen en het zou den schijn hebben, alsof, wanneer de riolen voltooid waren, er genoeg gedaan ware. Dit is echter geenszins het geval. Er moet steeds en nog zeer veel ter verbetering gewerkt worden en voor die verbeteringen moet men uit de gewone inkomsten steeds eene voldoende som beschikbaar stellen.

De algemeene beschouwingen op de begrootingen zijn hierop gesloten verklaard. In eene avondzitting zal de beraadslaging over de begrooting worden voortgezet.

Avondzitting,

van Dingsdag den 23 October.

Voorzitter Mr. *N. P. J. Kien.*

Tegenwoordig waren 17 leden, terwijl later nog 4 leden achtereenvolgens in de vergadering kwamen. Afwezig bleven de heeren *Voorduin*, *de Vos*, *van Hengst*, *Bake*, *van Lier* en *van Hoytema*.

Dadelijk is men begonnen met de behandeling der artikelen, betreffende de uitgaven.

De door de komm. voorgestelde vermindering van *f* 1000 voor de kosten van het buurtwezen, (Art. 56 der begrooting) wordt met 12 tegen 5 stemmen aangenomen.

De vermindering op art. 58 van *f* 2000 wordt met algemeene stemmen aangenomen. De heer *v. d. Heuvel* beweert, dat, ofschoon de surveillance noodig blijft, vele werkzaamheden door de opheffing van de gemaalbelasting echter zeer zeker zullen verdwijnen en deze post alzoo welligt nog voor gewone vermindering vatbaar is.

De vermeerdering van *f* 400 op art. 61 wegens hooger ontvangloon voor de belasting op het gedistilleerd wordt dadelijk goedgekeurd.

De vermindering op art. 73 wegens kosten voor het marktwezen, geeft den heer *Jongeneel* aanleiding, om Burg. en Weth. te herinneren aan de noodzakelijkheid om in het marktwezen de verbeteringen daar te stellen, waarop hij reeds bij vroegere gelegenheden de aandacht heeft gevestigd.

De heeren *v. d. Heuvel* en de Voorzitter zijn van oordeel, dat juist de nieuwe regeling van de tarieven voor het marktwezen, die weldra te wachten is, eerder eene grootere dan eene kleinere opoffering uit stads kas zal vereischen.

De heer *Schuller* evenwel geeft te kennen, dat de verbetering van het marktwezen wel vereenvoudiging zal mede brengen, maar geenszins meerdere uitgaven.

De voorgestelde vermindering van *f* 300 wordt met 14 tegen 5 stemmen aangenomen.

Bij art. 78 herinnert de *Voorzitter*, dat door de gezondheids-kommissie eene begrooting is ingediend van *f* 600 en vraagt, of het daarom niet juister zal wezen den post dienaangaande op *f* 600 te brengen?

De heer *Schuller* betwijfelt de gepastheid hiervan. Men zou daardoor als het ware prejudicieeren op het besluit van den raad omtrent die ingediende begrooting. Naderhand kan men uit onvoorzien eene kleine verhooging gemakkelijk dekken.

De *Voorzitter* gelooft, dat als er bijna zekerheid is van uitgaaf, men ook op de begrooting dadelijk de som naar behooren moet uittrekken.

Met 10 tegen 9 stemmen wordt echter beslist, de som op *f* 300 te houden. Op art. 91 is eene vermindering door de kommissie voorgesteld van *f* 1650, omdat 2 bruggen ten minste nog wel 1 jaar zouden kunnen blijven liggen zonder vernieuwing.

De heer *van den Heuvel* zegt dat deze post zonder eenige toelichting *f* 2000 hooger wordt voorgesteld dan dit voor het loopende jaar is geschied, terwijl zij toen wegens opgegevene redenen ook reeds ruim *f* 2000 hooger dan voor 1854 was uitgetrokken. Voor zoo verre hij geene nadere inlichtingen bekomt stelt hij voor dezen post art. 91*a* met *f* 2500 te verminderen.

De *Voorzitter* zegt, dat de sommen door den kameraar zoo zijn voorgedragen en dat het zeer moeijelijk is den post, waarover hier sprake is, met volkomen zekerheid te bepalen. Het is overigens, waar het den aanleg en het onderhoud van openbare werken geldt, eene aanzienlijke misvatting, de behoeften van een volgend jaar te bepalen naar hetgeen een vorig jaar is uitgegeven.

De heer *Jongeneel* geeft als lid van de kommissie van fabrikage te kennen, dat er verschillende schoeijingen en een paar bruggen moeten vermaakt worden, waardoor de post hooger moest worden. Men mag zulke werken niet op de toekomst schuiven: zaken van weelde en verfraaijingen kunnen worden uitgesteld. Het herstellen van schoeijingen en bruggen moet dadelijk gedaan worden, of men heeft dubbele kosten.

De heer *v. d. Heuvel* zegt, dat voor hem geene redenen bestaan, om meer te geven, dan de gewoonlijk daarvoor benoodigd gebleken som, zoolang hem niet bepaaldelijk eenig buitengewoon werk wordt opgegeven.

De heer *Calkoen* zegt, dat geene posten moeijelijker juist zijn op te geven dan die van fabrikage. Daar is altijd veel speling. Men kan zoo ligt zeggen, dat iets nog een jaar kan blijven zitten en daardoor meer of minder uitgeven, al naar er geld is. Sinds men elken post moet aanwijzen, is voorzeker de opgave des te moeijelijker. Moest men afwerken, wat soms wordt aangegeven, dan zou men wel nooit toekomen, want de opgaven van de fabrikage zijn steeds veel hooger, dan de sommen, die men werkelijk op de begrooting aanvraagt.

De heer *Voswinkel* zegt, dat de posten van fabrikage zoo veel mogelijk moeten worden omschreven. Hij ondersteunt in dit opzigt de meening van den heer *van den Heuvel*. Hij zou wenschen, dat werd afgedaan, wat op de begrooting werd gezet, dan zou het niet gebeuren, dat men eene schoeijing op de Rijnkade, die de Raad had beslist, dat moest verbeterd worden, niet afwerkt, maar de daarvoor uitgetrokken som voor iets anders besteedt. Op die wijze wordt de begrooting eene fiktie.

Nadat de Voorzitter er nogmaals aan herinnerd heeft, hoe bij de fabrikage vooral steeds onvoorziene zaken zich openbaren en de juiste bepalingen daar buitengemeen bezwaarlijk zijn, en hij zijnen weêrzin had te kennen gegeven, op nieuw in beschouwingen te treden over eene zoo onnoodige zaak; wordt de door den heer *v. d. Heuvel* voorgestelde vermindering van *f* 2500, in plaats van *f* 1650, met 12 tegen 8 stemmen aangenomen.

De verhooging van art. 92 met *f* 300, gelijk de Komm. ze voorstelde, wordt met 18 tegen 2 stemmen aangenomen, nadat de heer *v. d. Heuvel* had gevraagd: of dit voor stads jagt bestemd was? met bijvoeging, dat, indien dit vaartuig moest aangehouden worden, hij zijn leedwezen moest betuigen over de wijze, waarop hetzelve onder eene brug werd geplaatst en alzoo aan bederf bloot gesteld, in plaats van het onder een schuitenhuis te bewaren.

De heer *Jongeneel* had daarop geantwoord, dat het Stadsjacht slechts pro memorie was uitgetrokken, en dat de verhooging strekt niet voor dat jacht, maar voor het verdere deel van Stadsvloot, bestaande uit nog 7 schuiten, waarvan enkele herstelling behoefden.

Over art. 93 de kosten van den aanleg en onderhoud van pompen en riolen ontstaat eene langdurige diskussie. De Komm. heeft voorgesteld voor den aanleg van riolen eene leening van *f* 67,000 te doen.

De heer *Ackersdijck* meent, dat dit onderwerp zelf tot volkomen rijpheid is gekomen; maar het is de vraag, of er *f* 10,000 voor nieuwe riolen, en *f* 4,000 voor het onderhoud der oude werken zullen besteed worden, gelijk in het ontwerp der begrooting was voorgesteld, of *f* 67,000 voor aanleg en *f* 4,000 voor onderhoud, welke som van *f* 67,000 dan door eene leening zou gedekt worden. Spr. meent dat eerst de gewone som van *f* 14000 op de begrooting moest komen om later te beslissen of men ook eene leening zou doen voor de geheele voltooijing der riolen. Trekt men thans niet eerst de gewone som van *f* 10,000 op de begrooting uit, dan schuift men de zaak op de toekomst en geeft men in het jaar 1856 niets van de gewone inkomsten voor de riolen.

De heer *Jongeneel* zegt, dat de komm. eene leening heeft gewild, ten eerste: omdat de post te groot was voor de gewone inkomsten, ten 2., omdat het geen gewoon werk is, en ten 3. omdat de raad zoo dikwerf heeft te kennen gegeven, dat hij de daarstelling der riolen ernstig verlangde. De voltooijing der riolen is een buitengewone post, en die buitengewone post moet ook door een buitengewoon middel worden gedekt. Men moet deze als goed erkende zaak voor goed afdoen.

De heer *Mulder* ondersteunt beide meeningen, die van den heer *Ackersdijck*, omdat hij meent dat er werkelijk elk jaar een post op de begrooting moet staan, voor het werk als dat van de riolen; — die van den heer *Jongeneel*, omdat hij meent dat het nut der riolen erkend is en deze dus ook moeten worden afgewerkt. Spr. zegt, dat hij als lid der gezondheids-komm. dezer dagen alle schuilhoeken der stad heeft bezocht, maar juist daardoor is hij tot de overtuiging gekomen, dat er op de begrooting een vaste post moet gebragt worden voor de verbetering der stad, voor het verbeteren van zoo menige steeg en slop. Door dien vasten post niet aan te nemen, komt men op een ziekelijk spoor. En waarom zou die vaste post voor verbeteringen moeten vervallen? Omdat men eene belasting heeft afgeschaft en er moeite is, om het te kort, daardoor veroorzaakt, te dekken? Men werpt een kleed weg, zonder dat men een ander heeft, en men zou nu zoo maar zonder kleed door regen en wind moeten loopen! Op de opmerking van den heer *Jongeneel* dat de verbetering van stegen en sloppen in verband staat met den post der bestrating, zegt de heer *Mulder* nog, dat de naam hier niets afdoet, maar het beginsel, dat er veel en voortdurend moet verbeterd worden.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat, als men geen grond vindt om over het jaar 1856 eene som onder de gewone uitgaven te brengen voor de verbeteringen, er ook geen grond zal bestaan, om dit een volgend jaar te doen. Men dient eens voor altijd het beginsel aan te nemen, dat men jaarlijks buiten het gewoon onderhoud van hetgeen bestaat eene som moet bestemmen voor verbeteringen. Men heeft het tot nog toe gedaan, en er bestaat geen reden om het volgend jaar over te slaan.

De heer *v. Dielen* verklaart, dat de Komm. het geheel eens is met den laatsten Spr., dat zij daarom de geheele voltooijing der riolen heeft voorgesteld en dat van dezen arbeid van zelf het gevolg zal wezen de verbetering van stegen en sloppen. Men wil dus geenszins stilstaan.

De heer *Schuller* spreekt in gelijken zin. Men zal veel doen, maar door eene leening, omdat het te veel op de burgerij zou drukken, als men zulk een arbeid in één jaar door de opbrengst der belastingen wilde gedekt zien.

Op de vraag van den heer *v. Asch v. Wijck*, waarom men *f* 67,600 op de begrooting wil uittrekken, terwijl de berekeningen der kosten *f* 67,000 bedragen, antwoordt de Voorzitter, dat het slechts eene begrooting is en dat de post, naar het zich nu reeds laat aanzien, lang niet voldoende zal wezen. Men heeft namelijk wel gedacht aan de overdekte kanalen zelve; doch men vergete niet, dat in verband daarmede er ook groote sommen noodig zijn voor bestrating. Daarvoor zal nog wel eene som van *f* 12,000 vereischt worden.

De heer *Jongeneel* herinnert, dat alleen door de aanneming zal blijken, wat juist noodig zal zijn. Hij gelooft echter, dat de riolen niet in een jaar zullen zijn af te maken en dat daarom de bestrating zal kunnen geschieden, waarvoor toch jaarlijks eene som van *f* 10 à *f* 12000 wordt uitgetrokken.

De heer *van Cleeff* zegt, dat hij te meer tegen eene leening van *f* 67,000 gestemd is, nu hij verneemt, dat de aangegeven arbeid 2 jaren zal vorderen en dus het te leenen geld slechts voor de helft dadelijk noodig zal wezen.

De heer *Ackersdijck* wijdt nogmaals uit over het verschil, dat er bestaat tusschen het volvoeren van den arbeid, geheel uit de opbrengst der leening of ten deele ook uit de gewone inkomsten. En als het werk niet in een jaar kan voltooid worden, waarom dan de renten verspild voor het geld, dat men in het jaar 1856 nog niet zal noodig hebben.

De heer *v. Dielen* zegt, dat men zeer goed eene negociatie kan sluiten, zonder de geheele som dadelijk aan obligatien uit te geven. Men kan de helft uitgeven en het verdere, al naar de kas behoefte heeft.

Na eene korte woordenwisseling over de vraag, of men 1 of 2 jaar zal benoodigd hebben, en nadat de heer *Ackersdijck* nog heeft te kennen gegeven, dat men volgens de wet niet op de begrooting zou mogen brengen, wat men in dat jaar niet zou denken te gebruiken, heeft de heer *Karsten* verklaard, dat hij in het voorstel der Komm. geene zoo groote voordeelen ziet. Gaat men voort op den gewonen weg, dien men tot dusverre met de riolen bewandeld heeft, dan zal men zonder leening in 6 jaar tijds het werk voltooid hebben. Nu zal men in 2 jaren misschien klaar zijn, maar daarvoor zal men ook met eene groote leening belast zijn. Onverhoeds zou er een groot werk of eene groote uitgave kunnen komen, waarvoor men eene leening zou behoeven en men zou zich dan beklagen nu reeds eene leening te hebben gesloten voor een arbeid, die toch gereedelijk meer geleidelijk zou hebben kunnen geschieden. Eene woordenwisseling ontstaat nog over hetgeen het eerst in stemming zal gebragt worden. Ten slotte wordt het voorstel der Komm., om eene som van *f* 67,600 te besteden ter voltooijing van de riolen aangenomen met 17 tegen 4 stemmen. Tegen de heeren *Kien*, *v. Cleeff*, *v. Veersen* en *Karsten*.

Op art. 114 heeft de heer *v. d. Heuvel* eene aanmerking. Als van nabij bekend met het getal personen, die voor rekening der stad in het krankzinnigenhuis verpleegd worden, durft hij verzekeren, dat het cijfer der begr. te hoog is.

Ofschoon de *Voorzitter* opmerkt, dat helaas het getal der krankzinnigen telken jare eenigzins toeneemt, wordt de post, op voorstel van den heer *v. d. Heuvel* met algemeene stemmen op *f* 9000 gebragt.

Op art. 122 herinnert de heer *v. d. Heuvel* aan de bepaling, welke de stad bij het verleenen van de *f* 30,000 voor het gebouw van kunsten en wetenschappen gemaakt heeft, dat de renten tot inkoop van aandeelen zouden gebruikt worden. Spr. meent, dat men aan die bepaling zou moeten voldoen, dewijl in het vorige en loopende jaar renten zijn uitgekeerd, en hij treedt in beschouwingen, hoe dan de post het best op de begrooting ware te stellen.

De *Voorzitter* zegt, dat er krachtens een vroeger besluit van den Raad in deze een speciaal fonds bestaat. De Komm. van finantien heeft echter de zaak nu juist bepaald onderzocht. De Raad zou na met haar advies bekend te zijn beter dan nu kunnen beslissen.

De heer *Voswinkel* herinnert er aan, dat er eene Komm. is benoemd, die belast is geweest met het onderzoek naar de verhouding der stad tegenover het gebouw van kunsten en wetenschappen. Gaat de stad voort op de wijze, als tot nu is geschied, dan zal zij nimmer eigenaresse worden van 't lokaal. Hij verzoekt dat de twee uitgevallen leden in die Komm. worden vervangen, opdat deze haar werk zou kunnen volbrengen.

Op art. 129 zegt de heer *van den Heuvel*, dat de gelden voor de schutterij in deze begrooting zeer laag zijn uitgetrokken. De vorige kommandant was zeer zuinig en men kan dus niet stellen, dat de nieuwe nog zuiniger zal wezen; hij oordeelt de uitgetrokken som dus te klein, ten zij bij dezen post worde gevoegd eene eventueele verwijzing tot die van *onvoorzien*.

De *Voorzitter* erkent de juistheid der opmerking. Het bepaalde cijfer wordt echter met algemeene stemmen voorloopig goedgekeurd.

Op art. 130 stelt de heer *Schuller* een amendement voor, omtrent een punt, waarover hij kort kan wezen, omdat iedereen daarover zijne gevestigde meening wel zal hebben. Hij stelt namelijk voor, om de *f* 250 uitgetrokken voor het schenken van genever aan doortrekkende militairen te doen wegvallen.

De Burg. zegt, dat het hier eene oude gewoonte geldt, welke niet zoo gemakkelijk is weg te nemen. De zaak, waarover de Spr. zich beklaagt, is echter reeds aanmerkelijk verminderd.

De heer *Schuurman*, alhoewel evenmin het zondige als het noodzakelijke van den jenever inziende, zou in elk geval de jenever bij afschaffing gaarne door iets anders vervangen zien.

Het amendement van den heer *Schuller* wordt evenwel met 15 tegen 5 stemmen verworpen.

Over de toelagen aan het Stadskoncert wordt door den heer *Schuller* eene stemming gevraagd en die met 18 tegen 2 stemmen aangenomen.

De post van onvoorzien zal tot het laatst blijven aanstaan.

Hierna komen de ontvangsten in behandeling.

Op art. 2 stelt de heer *Ackersdijck* een amendement voor, reeds des morgens door hem toegelicht, om *f* 32,000 van het vermoelijk batig slot van het loopend jaar op de begrooting in ontvangst te brengen.

De heer *Schuller* vraagt, welke zekerheid er is, dat er over 1855 iets zal overschieten? Daarvoor moet eene legale zekerheid bestaan, alvorens hij er een post van op de begrooting zou durven stemmen. Men heeft de bewustheid, dat de begrooting voor 1855 goed en niet te hoog is opgemaakt. Nu is het wel mogelijk en misschien waarschijnlijk, dat er over zal blijven, maar welke wettige zekerheid is er, dat er genoeg zal overschieten voor de te doene betalingen?

De heer *Ackersdijck* treedt in beschouwingen over stads financiën, niet in het afgetrokkene, maar *in concreto*. Sinds de nieuwe wet begint men elk jaar met een groot batig saldo en reeds vroeger was dat hetzelfde. Er wordt trouwens op de begrooting steeds een maximum van uitgaaf gebragt, terwijl de uitgaven door de inkomsten worden gedekt, zoodat men de zekerheid heeft, dat er telkens ongeveer even veel in kas zal zijn bij het einde als bij het begin. Ware dit niet zoo, dan had men eene slechte huishouding. Men heeft echter de morele zekerheid, dat er ook weder dit jaar het overschot zal aanwezig zijn; daarop kan men vertrouwen. Vroeger was die som bijzonder groot, omdat men twee groote saldo's in kas had. Thans zal er echter ook eene groote som in de kas aanwezig zijn en gaat men nu eene leening aan, dan zal men dat doen, alleen om het geld in kas te werpen, waar reeds de gevorderde som renteloos aanwezig ligt. Men zal dus *f* 1300 rente minstens wegwerpen. Dit is onraadzaam; het is reeds bezwarend genoeg, dat men eene aanzienlijke som toch altijd renteloos moet hebben liggen. Doch die som veel grooter te doen zijn dan de voorzigtigheid vordert, is eene onnutte verkwisting. Spr. is niet de eerste, die over deze zaak spreekt.

De heer *Verloren*, een ervaren financier, heeft zich er telken jare over geërgerd en beklaagd, dat eene ton gouds steeds nutteloos bleef liggen. Waartoe die rente weg te werpen? Nu biedt zich eene goede gelegenheid aan; in plaats van het geld ongebruikt te laten liggen, maakt men van een deel er van gebruik, door er een rentegevend goed voor in de plaats te stellen. En in die handelwijze is niets onregelmatigs, integendeel, de wet heeft in de zaak voorzien. Er is geene legale zekerheid, zegt men; maar het geld is altijd in de kas aanwezig geweest. Spr. hoopt, dat de bezwaren der leden door zijn betoog zullen weggevallen zijn. Ieder koopman sluit in Dec. zijn boek en het in kashebbend kapitaal zal hij wel dadelijk weder gebruiken. Voor de Stad echter wordt de rekening eerst in Junij gesloten. Inmiddels ligt het in kas zijnde renteloos, en zou men dan niet over een deel van het daar liggend kapitaal bij voorbaat beschikken, om betalingen te doen, die onmiddellijk door inkomsten worden gedekt?

De heer *Voswinkel* vraagt aan den Voorzitter, of, als die *f* 32,000, die voor 1856 noodig zijn, met 1 Jan. genomen worden uit het in de kas aanwezige, hij dan de overtuiging heeft, dat de loop der zaken niet zal worden gestremd? Alvorens hij in dezen zekerheid heeft zou hij niet vóór het amend. van den heer *Ackersdijck* durven stemmen.

De *Voorzitter* durft hierop niet stellig antwoorden. Alleen weet hij, dat in het vorig kwartaal minder door de belastingen is opgebragt dan in het vorige jaar, en dat er veel kans bestaat, dat de geheele opbrengst lager zal wezen, dan in het vorige jaar. Spr. zou om der voorzigtigheid liever tot eene leening zien besluiten, zonder die te negocieren, zoolang er geen dadelijke behoefte voor is. Op die wijze ware het renteverlies te voorkomen. Het staat Spr. trouwens voor, dat stadskas wel eens ledig is geweest, als in 1848, toen men rentegevend papier in handen had, maar het veel moeite gekost heeft daarvoor kontanten te krijgen. Spr. zou alleen willen negocieren als het noodig was. Om op het saldo zoo maar te rekenen vindt hij gevaarlijk, omdat het laatste kwartaal alleen *f* 3,000 minder aan belastingen heeft opgebragt, dan in 't vorige jaar, en de saldo's buitendien moeten verminderen, omdat meer en meer de begrooting te krap wordt genomen.

De heer *v. d. Heuvel* vreest ook, dat de heer *Ackersdijck* te veel anticipeert op de toekomst. Hij herhaalt de beschouwingen dezen ochtend in het midden gebragt ter ontwikkeling van zijn gevoelen, dat de voorgestelde post voor de begrooting te onzeker is, en dat hij er niet op behoort.

De heer *Ackersdijck* antwoordt, dat men voor 1850 de saldo's ook op de begrooting bragt; nam men thans zijn stelsel aan, dan zou men elk jaar een deel van 't vermoedelijk saldo op de begrooting van 't volgende kunnen brengen. Dat er onzekerheid bestaat is duidelijk; maar de geheele begrooting is onzeker; stellig ook de opbrengst der belastingen. 't Is alles slechts raming. Wat de Burg. voorstelt is ook moeijelijk. Hij zelf heeft gezegd, dat het in 1848 bezwaarlijk was 't rentegevend papier uit te geven, dat men in stads kas had. Men zou dan bij zoo hoogen nood even goed nog altijd eene leening kunnen doen. In eene fiktieve leening is trouwens geen voordeel en in de verantwoording veel moeijelijks. De eenvoudigste wijze is die, welke Spr. voorstelt. Dat er dit jaar minder in belastingen wordt ontvangen dan in 't vorig jaar, is geen bezwaar, want voorleden jaar was de opbrengst veel hooger dan de begrooting.

De heer *Schuurman* acht het voorstel vooral in dezen tijd niet voorzigtig, omdat men een jaar met nieuwe belastingen ingaat, waarvan de opbrengst altijd zeer onzeker is. Hij zou de toepassing van 't beginsel van den heer *Ackersdijck* daarom dit jaar niet durven goedkeuren; maar men kan het een jaar uitstellen.

De heer *van Dielen* zegt, dat niet alleen de belastingen, maar ook andere inkomsten waarschijnlijk minder ruim zullen vloeijen, waarom de proef thans te gevaarlijker dreigt te zijn.

Het voorstel van den heer *Ackersdijck* wordt met 13 tegen 6 stemmen verworpen. Voor de heeren *van Rees*, *van Lier*, *Voorwinkel Dorselen*, *Boer*, *Karsten* en de voorsteller.

Over den post wegens opbrengst van het kollektief zegel op de opcenten op het geslagt, den turf en de steenkolen, tot een bedrag van *f* 3,400,— vraagt de heer *Scheller* eene stemming.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat het eene verboden belasting is, die hij meent, dat niet langer dan in Junij mag geeischt worden. De 5 jaren zijn om. Buitendien is de som zoo klein, dat hij voor eene opheffing zou stemmen.

Deze opheffing wordt met 11 tegen 7 stemmen aangenomen.

De zitting wordt daarop tot Donderdag middag verdaagd.

Utrecht bij L. E. Bosch en Co.